

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Vliv daňových zákonů na příjmy obce
Impact of the Tax Laws on Municipal Revenues

Student: Iva Robenková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Marečková

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Iva Robenková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Vliv daňových zákonů na příjmy obce**
Impact of the Tax Laws on Municipal Revenues

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Obce a jejich hospodaření
 3. Analýza hospodaření obce
 4. Zhodnocení změn daňových příjmů obce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HAMERNÍKOVÁ, B. a kol. *Veřejné finance*. Praha: ASPI Publishing, 2007. 364 s. ISBN 978-80-7357-301-0.
PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.
ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Marečková**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci zpracovala samostatně na základě použité literatury a konzultací s vedoucí bakalářské práce. Přílohy č. 1, 2, 3 byly převzaty a zdroje jsou uvedeny v seznamu literatury.“

V Ostravě dne 9. července 2010

.....
Iva Robenková

Osnova:

1 Úvod	1
2 Obce a jejich hospodaření	3
2.1 Obce v České republice	3
2.1.1 Typy obcí.....	4
2.1.2 Orgány obce.....	5
2.2 Rozpočet obce v České republice	8
2.2.1 Funkce rozpočtu.....	9
2.2.2 Rozpočtový proces.....	9
2.2.3 Etapy rozpočtového procesu.....	9
2.2.4 Finanční operace rozpočtu.....	11
2.2.5 Příjmy rozpočtu	11
2.2.6 Požadavky na konstrukci příjmů územních rozpočtů	11
2.2.7 Členění příjmů.....	12
2.2.8 Výdaje rozpočtu	14
2.2.9 Rozpočtová skladba.....	15
3 Analýza hospodaření obce	17
3.1 Historie obce	17
3.2 Současnost.....	18
3.3 Rozpočet obce Stará Ves nad Ondřejnicí.....	19
3.3.1 Návrh rozpočtu.....	20
3.3.2 Přehled hospodaření obce v období 2005 – 2009.....	21
3.3.3 Hospodaření obce v roce 2005	26
3.3.4 Hospodaření v roce 2006.....	27
3.3.5 Hospodaření v roce 2007	29
3.3.6 Hospodaření v roce 2008.....	30
3.3.7 Hospodaření v roce 2009.....	32
4 Zhodnocení změn daňových příjmů.....	34
4.1 Změny daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků	34
4.2 Změny daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti	36
4.3 Změny daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů.....	38
4.4 Změny daně z příjmů právnických osob	38

4.5	Změny daně z příjmů právnických osob za obce.....	41
4.6	Změny daně z přidané hodnoty	41
4.7	Změny u daně z nemovitostí	42
5	Závěr	44
	Seznam použité literatury	46
	Seznam zkratk	
	Seznam grafů	
	Seznam tabulek	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Hospodaření je jeden z nejdůležitějších aspektů fungování obce. Bez kvalitního, promyšleného a dobře navrženého rozpočtu nemůže obec fungovat. Samotné hospodaření s přidělenými prostředky pro obec trvá sice jen jeden rok, ovšem pravdou je, že již v průběhu daného roku musí orgány obce vyhlížet do budoucna a znovu stojí před dlouhým a důležitým rozhodováním, jak upravit či zkorigovat své příjmy a výdaje, aby jejich hospodaření bylo přinejmenším vyrovnané.

Hlavním důvodem výběru obce Staré Vsi nad Ondřejnicí pro bakalářskou práci je, že při studiu hospodaření v takto malé obci lze lépe rozpoznat, co má hlavní vliv na její konečný výsledek hospodaření. Dále tato obec nedisponuje tak vysokými hodnotami v rozpočtu, jako např. město Ostrava, proto bylo i snazší dohledat příčiny změn v jejím rozpočtu. Prioritní otázkou je, jak si dokáže tak malá obec udržet svou starodávnou krásu, a zároveň budovat novou tvář, spolupracovat s jinými zahraničními obcemi a to vše za pomoci a snahy ne moc početného zastoupení v orgánech obce.

Cílem této bakalářské práce je najít a zhodnotit změny v hospodaření obce Stará Ves nad Ondřejnicí v průběhu posledních několika let, a dále jak mohou daňové zákony ovlivnit průběh jejich hospodaření.

V práci jsou použity metody deskripce, analýzy a komparace v čase.

Strukturu práce tvoří tři stěžejní kapitoly, kterými jsou „Obce a jejich hospodaření“, „Analýza hospodaření obce“ a „Zhodnocení změn daňových příjmů“.

První kapitola teoreticky přibližuje obec jako celek. Jsou zde popsány typy obcí, které mohou v podmínkách České republiky existovat, jaké mají orgány, jak jsou voleny, komu jsou odpovědné a jaké mají vlastní pravomoci. Další podkapitola patří samotnému rozpočtu obce. Konkrétněji, jak se sestavuje, kdo jej odsouhlasí a dle čeho se v případě neshod hospodaří do doby jeho schválení.

Následující kapitola se věnuje vybrané obci, Staré Vsi nad Ondřejnicí. Přibližuje něco málo z historie a ze současnosti obce, kdo se zasloužil o vznik obce a kdo napomáhá jejímu dalšímu rozkvětu do dnešní doby. Zbývá část této kapitoly se věnuje hospodaření v obci v letech 2005 – 2009. Zvlášť je sledován v každém roce schválený rozpočet na začátku roku a jeho skutečná podoba na konci daného

roku, přičemž jsou porovnávány jednotlivé položky rozpočtu mezi sebou, jak se vyvíjely na časové ose 5 let. Veškeré číselné informace jsou zaznamenány v tabulkách a v některých případech, pro lepší znázornění, doplňují tyto tabulky i grafy.

Třetí kapitola hodnotí změny jednotlivých daňových zákonů, a jak tyto změny poznamenaly příjmy obce. Hlavní pozornost je věnována daňovým příjmům obce, a proto je každému typu daňového příjmu věnována podkapitola, která specifikuje danou daň a vystihuje její vývoj ve sledovaném období.

Nejdůležitější informace jsou získány na Obecním úřadě Stará Ves nad Ondřejnicí, kde je také možnost nahlédnout do místní kroniky a dozvědět se, několik let zpětně, veškeré informace o této obci. Další podstatná data jsou získána na finančním úřadě, kde byly autorce poskytnuty informace o změnách v daňových zákonech, a tím přiblížena problematika daní a následně jejich vliv na rozpočet obce.

Veškeré údaje použité v bakalářské práci vycházejí z platných legislativních předpisů k příslušným rokům, nejaktuálnější informace jsou platné k červnu 2010.

2 Obce a jejich hospodaření

2.1 Obce v České republice

Postavení obcí v České republice vymezuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. Obec v České republice je základním územním samosprávným celkem a společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce. Obec je veřejnoprávní korporací a hospodář s vlastním majetkem. V právních vztazích vystupuje vlastním jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů¹. Jako základní územní samosprávný celek se rozkládá na jednom nebo i několika katastrálních územích. Každá obec v ČR je z hlediska území začleněna do správního obvodu okresu a do územního obvodu vyššího samosprávného celku, tedy kraje².

To, že je obec veřejnoprávní korporací znamená, že:

- je společenstvím občanů s trvalým pobytem,
- je reprezentantem veřejných zájmů, tzn. zájmů občanů, firem a ostatních subjektů,
- pečuje o všestranný sociálně-ekonomický rozvoj svého území,
- zabezpečuje veřejné služby (veřejné statky) pro své občany. Může zřizovat neziskové organizace, a to sama nebo i s jinými obcemi pro společné zabezpečení veřejných statků,
- může zakládat obecní podniky,
- musí mít určitou finanční suverenitu vymezenou příslušným zákonem, která jí umožňuje částečnou finanční nezávislost na státu. Má právo hospodařit podle vlastního rozpočtu,
- je nositelem veřejné moci, kdy upravuje veřejné záležitosti veřejně závaznými vyhláškami, v přenesené působnosti nařízeními obce,
- spolupracuje a rozvíjí vztahy s jinými obcemi, s krajem, státem a ostatními subjekty³.

¹ LAJTEPKOVÁ, E. 2007, str. 97

² PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 120

³ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 123-124

2.1.1 Typy obcí

V České republice se obce člení podle několika hledisek. Například podle působnosti státní správy, počtu obyvatel nebo dle přiděleného statutu ze zákona. Jako základní druhy obcí rozlišuje zákon o obcích:

- **obce**, které nejsou městy;
- **města**, která získala tento statut před rokem 1954, a která byla městem při nabytí účinnosti zákona o obcích v roce 2001, s počtem obyvatel nad 3000;
- **městys**, tzn. obce, které toto označení byly oprávněny používat před rokem 1954, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR;
- **statutární města**, u kterých zastupitelstvo schvaluje statut města, ve kterém také schvaluje ustanovení, že území města se rozčlení na městské obvody nebo městské části. Příkladem těchto statutárních měst jsou Ostrava, Opava, Frýdek – Místek, Karviná, Havířov, Brno, Zlín, Plzeň, Mladá Boleslav, České Budějovice a další. Celkový počet statutárních měst na území České republiky je 23. Většina z nich je v současné době sídlem krajských úřadů;
- **Hlavní město Praha**, které je členěno také na městské části⁴.

Podle přenesené působnosti pak dále rozeznáváme tyto kategorie obcí:

- obce;
- obce s matričním úřadem;
- obce se stavebním úřadem;
- obce s pověřeným obecním úřadem;
- obce s rozšířenou působností, které zabezpečují ve svém správním obvodu výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti náležející ostatním obcím⁵.

⁴ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 121

⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 121

2.1.2 Orgány obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Obce spravují své záležitosti samostatně – orgány krajů a státní orgány mohou zasahovat pouze způsobem, který ustanovuje zákon⁶.

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán a skládá se ze zastupitelů, kteří jsou voleni občany obce. Funkce člena zastupitelstva je funkcí veřejnou. Počet členů zastupitelstva je stanoven zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích v rozmezí 5 – 55 členů a je dán především počtem obyvatel a velikostí územního obvodu. Tento počet se stanoví tak, aby zastupitelstvo mělo v obci, městě, městském obvodu nebo v městské části příslušný počet členů, který znázorňuje tabulka č. 2.1.

Tabulka 2.1 - Počet členů zastupitelstva vzhledem k počtu obyvatel

počet obyvatel	počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 – 9 členů
nad 500 do 3000 obyvatel	7 – 15 členů
nad 3000 do 10 000 obyvatel	11 – 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 – 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 – 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 – 55 členů

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích – vlastní zpracování

Zastupitelstvo obce má rozhodující rozhodovací pravomoci. Pro rozhodnutí, volbu, resp. usnesení, musí být nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Jednání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná. Zastupitelstvo obce rozhoduje a schvaluje v rámci samostatné působnosti obce zejména:

- program rozvoje územního obvodu obce;
- rozpočet obce a závěrečný účet;
- rozpočtové opatření;
- poskytnutí půjčky;
- zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů obce;
- emise komunálních obligací;
- rozhodování o vyhlášení místního referenda;

⁶ LAJTEPKOVÁ, E. 2007, str. 97

- volit ze svých řad starostu, místostarostu a radní a odvolávat je z funkce;
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace, organizační složky obce;
- smlouvy o sdružení;
- vstup obce nebo vystoupení obce ze svazku obcí;
- zřizovat a rušit obecní policii a další⁷.

Rada obce

Dalším orgánem obce je rada obce, která je výkonným orgánem obce. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce (výkonu státní správy) rozhoduje jen na základě zákona. Je tvořena starostou, místostarostou (místostarosty) a dalšími členy rady. Ve velkých městech jimi jsou primátor, náměstci primátora a ostatní členové voleni z řad členů zastupitelstva. Počet členů rady musí být lichý, a to nejméně 5 a nejvíce 11 členů, a zároveň nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada se nevolí v obcích, které mají méně než 15 členů zastupitelstva. Jednání rady jsou neveřejná. Mezi pravomocemi rady obce, které souvisí s hospodařením obce, patří:

- příprava materiálu pro jednání zastupitelstva obce;
- zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce;
- zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva obce;
- rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce;
- plní funkci zakladatele nebo zřizovatele, tzn., řídí organizační složky a další organizace, které obec zřídila pro zabezpečení veřejných statků;
- ukládá pokuty v samostatné působnosti;
- zřizuje potřebné výkonné orgány obecního úřadu – odbory a oddělení, a další⁸.

Starosta

Starosta je představitelem obce, zastupuje obec navenek. Je v čele rady obce a je volen z řad zastupitelstva, kterému se za výkon své funkce také zodpovídá. Uznává se za statutární orgán obce. Starostu zastupuje při jeho nepřítomnosti

⁷ PEKOVÁ, J. 2004, str. 86-88

⁸ PEKOVÁ, J. 2004, str. 89-90

místostarosta, ve městech náměstek primátora. Společně podepisují právní předpisy obce. Starosta také řídí a kontroluje chod obecního úřadu v případě, že nebyla zřízena funkce tajemníka. Mezi další funkce starosty patří například příprava, svolávání a řízení schůzí zastupitelstva obce a rady obce. Odpovídá také za objednání a provedení auditu hospodaření obce. Jmenuje a odvolává tajemníka úřadu⁹.

Starosta spolu s místostarostou a tajemníkem tvoří dohromady obecní úřad. Funkci obecního úřadu plní ve městech městský úřad, magistrát, úřady městských obvodů a městské části. Větší rozsah přenesené působnosti zajišťuje pověřený obecní úřad a obecní úřad s rozšířenou působností. Obecní úřad řídí tajemník, je-li tato funkce zřízena. Tajemník řídí administrativní aparát, zajišťuje úkoly v přenesené působnosti, řídí a kontroluje pracovníky obecního úřadu, plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele, atd¹⁰. Obecní úřad je dále tvořen zaměstnanci ve výkonných orgánech, kterými jsou odbory. Struktura odborů je ovlivněna velikostí obce a dále také rozsahem přenesené a samostatné působnosti obce. Nejčastěji vytvářené odbory jsou:

- Odbor rozpočtu;
- Odbor územního plánování;
- Odbor rozvoje služeb;
- Odbor sociální;
- Odbor pro styk s veřejností;
- Odbor personální a další¹¹.

Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Jejich počet závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce, počet členů je lichý. Výbor plní úkoly stanovené zastupitelstvem obce. V každé obci musí být vždy zřízen dle zákona:

- **finanční výbor**, který kontroluje hospodaření s majetkem obce a plní další úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo obce;
- **kontrolní výbor**, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce;

⁹ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 128-129

¹⁰ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 130

¹¹ PEKOVÁ, J. 2004, str. 91-92

- **výbor pro národnostní menšiny**, pokud se na území obce hlásí k jiné národnosti více než 10% občanů;
- případně další výbory, které plní úkoly pověřené zastupitelstvem obce¹².

Komise jsou iniciativním a poradním orgánem rady obce. Starosta jim může svěřit výkon státní správy. Potom jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti a jsou podřízeny a odpovědný starostovi.

2.2 Rozpočet obce v České republice

Rozpočet obce je důležitým nástrojem pro financování potřeb a úkolů obce a zejména pak pro zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo¹³. Lze jej charakterizovat jako decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence. Z účetního hlediska je rozpočet bilancí, která bilancuje s příjmy a výdaji obce. Rozpočet je důležitým plánem obce, podle kterého obec hospodaří v daném rozpočtovém období. Dále je také nástrojem realizace regionální politiky na úrovni územní samosprávy a také nástrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru, je nástrojem řízení¹⁴. Dlouhodobým cílem hospodaření obce by měl být vyrovnaný rozpočet, kde by se příjmy rovnaly výdajům, případně přebytkový rozpočet, kde by příjmy tvořily větší část než výdaje, a tedy by se tvořila rozpočtová rezerva. Dlouhodobě schodkový rozpočet, kdy výdaje převyšují příjmy obce, se musí vyrovnat z rezerv vytvořených v minulosti. Nejsou-li k dispozici, musí být rozpočet vyrovnán z návratných finančních prostředků, což ovšem vede k zadluženosti obce¹⁵.

Rozpočet obce se řídí především zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

¹² PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 129

¹³ PEKOVÁ, J. 2008, str. 98

¹⁴ PEKOVÁ, J. 2004, str. 200-201

¹⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. 2008, str. 262

2.2.1 Funkce rozpočtu

Podstata a význam veřejného rozpočtu se jeví v jeho funkcích, kterými jsou funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Tyto funkce je nutné posuzovat v jejich jednotě:

- alokační funkce je rozhodující na úrovni územní samosprávy. Z finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu se financují různé potřeby v lokálním nebo v regionálním veřejném sektoru, tedy dochází k zabezpečování veřejných statků;
- redistribuční funkce je na úrovni územní samosprávy omezená. Relativně více se využívá na úrovni vyššího stupně územní samosprávy – prostřednictvím přerozdělování finančních prostředků do rozpočtů obcí;
- stabilizační funkce je taktéž omezena na úrovni územní samosprávy. Spíše se využívá ve státním rozpočtu¹⁶.

2.2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces v sobě zahrnuje postupy prací, podle kterých se řídí celoroční činnost související s rozpočtovým hospodařením. Rozpočtový proces je finančním a správním řízením. Na úrovni obce představuje rozpočtový proces činnost orgánů obcí spojenou se sestavením návrhu rozpočtu, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění¹⁷.

2.2.3 Etapy rozpočtového procesu

Jednotlivé etapy rozpočtového procesu jsou sestavovány na rozpočtové období, kterým je jeden rok – fiskální rok, který je shodný s kalendářním rokem. Ovšem rozpočtový proces trvá obvykle rok a půl až dva roky.

- sestavení návrhu rozpočtu obce;
- projednání a schválení návrhu tohoto rozpočtu;
- plnění rozpočtu a průběžná kontrola plnění;

¹⁶ PEKOVÁ, J. 2004, str. 201

¹⁷ PAŘÍZKOVÁ, I. 2008, str. 152-154

- následná kontrola a sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu za uplynulé rozpočtové období.

První fází procesu je sestavení návrhu rozpočtu, který musí být zahájen asi v polovině roku předcházejícím fiskálnímu roku. Rozpočet musí být vypracován v návaznosti na rozpočtový výhled a dále musí dbát údajů z rozpisu státního rozpočtu. Přihlíží se k odhadům výnosu místních daní, poplatků, dotací, dále pak k výdajům na rozvoj veřejného sektoru nebo na ekonomický rozvoj dané oblasti. Návrh sestavuje výkonný orgán obce, zpravidla finanční výbor. Jde o to, aby naplánované příjmy, jak vlastní, tak příjmy plynoucí ze státního rozpočtu ve formě transferů nebo i od různých subjektů ve formě darů, tak i naplánované výdaje na zabezpečení a financování veřejných statků, byly reálné a splnitelné. Tento návrh musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před projednáním, aby se k němu mohli občané vyjádřit.

Etapu schvalování rozpočtu se skládá z projednání návrhu a vlastního schválení. Tento proces je uskutečňován na místní úrovni v zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo má také za úkol pravidelně kontrolovat plnění rozpočtu, analyzovat případné neplnění rozpočtu a hledat vhodná opatření k odstranění negativních vlivů na hospodaření. Schvaluje se struktura příjmů a výdajů i celková výše rozpočtu obce. Není-li rozpočet schválen před začátkem rozpočtového roku, hospodaří obec až do schválení rozpočtu podle skutečností stejného období v předchozím roce, tedy podle rozpočtového provizoria. Schválený rozpočet zahrnuje i nárokové dotace ze státního rozpočtu.

Na etapu schvalování rozpočtu navazuje další část, a tou je rozpis rozpočtu. Po schválení rozpočtu může dojít ke změnám či úpravám v rozpočtu. Důvodem mohou být organizační, metodické či věcné změny. Změny se provádějí rozpočtovým opatřením, která se evidují tak, aby byl zachován přehled o aktuálně platném schváleném rozpočtu. Volené a výkonné orgány obce pravidelně kontrolují průběžné plnění rozpočtu během rozpočtového období. Vedle průběžné kontroly je důležitá i následná kontrola plnění rozpočtu provedená po skončení rozpočtového období orgány obce. Výsledkem by měl být návrh opatření směřující k dalšímu zkvalitnění rozpočtového plánování a hospodaření obce.

Po skončení kalendářního roku se údaje o hospodaření souhrnně zpracovávají do závěrečného účtu obcí, který je nutné zveřejnit nejméně 15 dnů před

jeho projednáním v zastupitelstvu obce. Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením souhlasu nebo souhlasu s výhradami, podle kterých přijme obec opatření potřebná k nápravě chyb a nedostatků¹⁸.

2.2.4 Finanční operace rozpočtu

Finanční operace rozpočtu se dělí na příjmy, výdaje a financování, kde příjmy můžeme definovat jako zdroj krytí veřejných výdajů. Veřejné výdaje můžeme chápat jako toky finančních prostředků, které jsou v rámci soustavy veřejných rozpočtů alokovány na uskutečňování různých fiskálních funkcí státu (respektive měst a obcí). Zdrojem krytí jsou veřejné příjmy, může ale dojít i k jejich dluhovému financování¹⁹.

2.2.5 Příjmy rozpočtu

Příjmy představují vztahy tvorby veřejných rozpočtů, případně i jiných mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě. Funkce příjmů rozpočtu úzce souvisí s funkcemi veřejných financí. Hlavní funkcí veřejných příjmů je zabezpečit potřebné množství finančních prostředků na financování výdajů – tzv. fiskální funkce. Rozhodující objem veřejných příjmů tvoří daně, respektive příjmy daňového charakteru. Daňové příjmy plní i další dvě funkce, tedy přerozdělovací a stabilizační funkci. Velký vliv má i rozpočtové určení daní, neboli daňové určení, tj. vymezení svěřených a případně i sdílených daní, které podle rozpočtového určení plynou do rozpočtu obce²⁰.

2.2.6 Požadavky na konstrukci příjmů územních rozpočtů

Příjmy územních rozpočtů závazně třídí platnou rozpočtovou skladbou. Obecně se považuje za vhodné, aby příjmy rozpočtů obcí byly:

- dostatečně výnosné, aby umožnily dosáhnout přiměřené, požadované míry finanční soběstačnosti jednotlivých článků územní samosprávy;
- do určité míry závislé na aktivitě obce, tzn., které může územní samospráva sama ovlivnit – je to většina nedaňových příjmů;

¹⁸ PAŘÍZKOVÁ, I. 2008, str. 155-160

¹⁹ LAJTEPKOVÁ, E. 2007

²⁰ PEKOVÁ, J. 2008, str. 294

- pokud možno rovnoměrně rozloženy, a to jak z hlediska prostorového, tak z hlediska časového, a umožnily tak zabezpečovat veřejné statky bez větších disproporcí v přibližně stejné struktuře, kvantitě a kvalitě mezi obcemi;
- plánovatelné, a to nejen v krátkodobém, ale i ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. To je důležité pro plánování zejména investičních potřeb;
- administrativně nenáročné na správu a výběr, tzn., aby především náklady na správu a výběr daní a poplatků byly minimální.

Nenávratné příjmy územních rozpočtů jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb veřejného sektoru. Představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu:

- nenávratnosti;
- neekvivalence;
- nedobrovolnosti.

Tyto příjmy tvoří největší část příjmů územních rozpočtů. V běžném rozpočtovém hospodaření jsou zpravidla rozpočtovým omezením. V posledních letech je tendence posilovat vlastní příjmy územních rozpočtů, tzn. příjmy, o jejichž struktuře i objemu může rozhodovat územní samospráva nezávisle na státu²¹.

2.2.7 Členění příjmů

Příjmy můžeme členit z různých hledisek. Jedním z nejvýznamnějších je třídění z hlediska návratnosti na:

- **nenávratné příjmy**, které plynou přímo do rozpočtu od různých subjektů (např. daně od občanů, firem, dotace ze SR do rozpočtu obce, poplatky, příjmy z pronájmu a další)
- **návratné příjmy**, které souvisí s pojetím rozpočtu jako účetní bilance, kterou je nutné vyrovnat návratnými finančními prostředky (např. příjmem rozpočtu

²¹ PEKOVÁ, J. 2004, str. 250-251

obce bude krátkodobý bankovní úvěr, kterým pokryje krátkodobý deficit rozpočtu během rozpočtového období)²².

Dalším důležitým členěním veřejných příjmů je na:

- **běžné příjmy**, které se každoročně opakují, ovšem ne ve stejném objemu. Jsou určeny na financování běžných potřeb, tj. především výdajů na zabezpečení veřejných statků. Můžeme je dále členit:

a) podle **charakteru** na:

- **daňové**, nenávratné příjmy představující největší skupinu běžných příjmů;
- **nedaňové**, tzn. všechny ostatní příjmy;

b) podle **původu** na:

- **příjmy vlastní**, tj. místní daně, podle daňového určení svěřené daně, sdílené daně, správní poplatky, nedaňové příjmy a uživatelské poplatky;
- **příjmy z přerozdělovacích procesů**, kde řadíme nenávratné transfery, jako jsou např. dotace z rozpočtové soustavy a návratné příjmy, tj. krátkodobé a překlenovací úvěry se splatností v rozpočtovém roce, popř. krátkodobé půjčky na krytí běžných potřeb;

- **kapitálové příjmy**, které se v rozpočtu objevují jednorázově. Jsou účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb, zejména na pořízení investic ve veřejném sektoru. Můžeme je členit na:

a) **vlastní**, tj. příjmy z prodeje majetku, cenných papírů, majetkových podílů apod.;

b) **příjmy z přerozdělovacích procesů**, to jsou:

- **nenávratné transfery** – dotace, např. účelové kapitálové dotace za státního rozpočtu poskytované na financování konkrétní investice, finanční prostředky z fondů Evropské unie poskytované na financování rozvojových projektů;

²² PEKOVÁ, J. 2008, str. 297

- **návratné**, tj. střednědobý nebo dlouhodobý úvěr na financování investic, příjmy z emise komunálních cenných papírů, ostatní kapitálové půjčky apod.²³

2.2.8 Výdaje rozpočtu

Výdaje rozpočtu obce se podílí na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. Z hlediska rozpočtového plánování se výdaje člení na:

- **plánované** (plánovatelné), které se běžně opakují, např. výdaje na financování provozu škol, na provoz obecního úřadu, na platy zaměstnanců obecního úřadu apod. Orgány obce mohou zvažovat jejich objem a struktury a případně ji měnit;
- **neplánované** (nahodilé), jejichž vznik a výši nelze naplánovat. Patří zde např. finanční podpory občanům po živelných katastrofách, sankční výdaje apod. Neplánované výdaje jsou financovány většinou z rezerv, které si obec vytváří ve svém rozpočtu.

Častějším členěním výdajů je podle ekonomického hlediska, a to na:

- **běžné**, ze kterých se financují pravidelně se opakující potřeby v rozpočtovém období. Hovoříme tedy o provozních výdajích, které zajišťují pro občany veřejné statky;
- **kapitálové**, které slouží k financování dlouhodobých, zejména investičních potřeb. Souvisí také se splácením jistiny půjček, které si obec půjčila v minulosti na financování investic.

Stejně jako příjmy rozpočtu obce se i výdaje člení na:

- **nenávratné**, které jsou rozhodující,
- **návratné**, v případě krátkodobých půjček obce jiným subjektům²⁴.

I v případě územních rozpočtů se pro ekonomické analýzy využívá členění výdajů podle funkcí veřejných financí, a to na výdaje²⁵:

²³ PEKOVÁ, J. 2004, str. 251-252

²⁴ PEKOVÁ, J. 2004, str. 332-334

²⁵ PEKOVÁ, J. 2004, str. 335

- alokační;
- redistribuční;
- stabilizační.

Alokační výdaje zahrnují výdaje obcí na nákup služeb od soukromých firem, zejména k zabezpečování lokálních veřejných statků veřejnou zakázkou a také slouží k uhrazení ztráty vlastních podniků, u kterých je obec zakladatelem. Na výši těchto výdajů má vliv nejen rozsah lokálního veřejného sektoru, ale i rozsah odpovědnosti i pravomoci za zabezpečování tzv. preferovaných veřejných statků.

Redistribuční výdaje územních rozpočtů, ve větší míře pak v případě rozpočtů vyšších stupňů územní samosprávy, souvisejí s poskytováním peněžních transferů z regionálního rozpočtu do rozpočtů obcí na svém území. Tyto dotace jsou nástrojem pro rozdělování do chudších obcí s cílem pomoci jejich ekonomickému rozvoji. V omezené míře se používají finanční prostředky územních rozpočtů na peněžní transfery obyvatelstvu, tzn. výdaje na doplňkové mimořádné sociální výpomoci.

Stabilizační funkcí veřejných výdajů je financování stabilizačních a regulačních netržních činností státu. Jejich cílem je ovlivnění agregátní poptávky a tím i hospodářského růstu a zaměstnanosti²⁶.

2.2.9 Rozpočtová skladba

Pro členění finančních operací ve veřejných rozpočtech, tedy i v rozpočtech obcí, je uplatňována rozpočtová skladba, která je upravována vyhláškou MF č. 323/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Rozpočtová skladba uplatňuje čtyři základní hlediska členění:

- odpovědnostní,
- druhové,
- odvětvové,
- konsolidační.

²⁶ NAHODIL, F. a kol. 2009, str. 61

Odpovědnostní hledisko třídí závazně příjmy a výdaje státního rozpočtu. U rozpočtu obcí a krajů není povinně uplatňováno.

Druhové hledisko třídí finanční operace na příjmy, výdaje a financování. Kde příjmy představují veškeré nenávratně inkasované prostředky a nezahrnují ty, které slouží ke krytí svých výdajů. Výdaje představují veškeré nenávratně poskytnuté prostředky a nezahrnují splátky úvěrů. Financování zahrnuje operace, jako jsou výpůjčky peněžních prostředků, splátky jistiny půjček apod. Při druhovém členění používáme tyto třídy:

Třída 1: Daňové příjmy

Třída 2: Nedaňové příjmy

Třída 3: Kapitálové příjmy

Třída 4: Přijaté dotace

Třída 5: Běžné výdaje

Třída 6: Kapitálové výdaje

Třída 8: Financování

U **odvětvového** hlediska rozpočtové skladby se používá šest skupin:

1. Skupina: Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství
2. Skupina: Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
3. Skupina: Služby pro obyvatelstvo
4. Skupina: Sociální věci a politika zaměstnanosti
5. Skupina: Bezpečnost státu a právní ochrana
6. Skupina: Všeobecná veřejná správa a služby

Konsolidační hledisko je spojeno s tzv. konsolidací rozpočtů, kdy se nemění jejich výsledná bilance, ale jejich objem se na příjmové a výdajové straně snižuje o stejnou částku, kterou představují realizované vícenásobné operace, vzniklé při evidenci hospodaření²⁷.

²⁷ TOMÁNEK, P. 2009

3 Analýza hospodaření obce

Obec Stará Ves nad Ondřejnicí se nachází v Moravskoslezském kraji a je vzdálená necelých 17 km od města Ostravy. Od 1. 1. 2007 spadá tato obec pod okres Ostrava-město, do té doby byla součástí okresu Frýdek - Místek. Obec má celkovou rozlohu 18,79 km² a rozkládá se na katastrálních územích Stará Ves nad Ondřejnicí a Košatka nad Odrou. Celkový počet obyvatel ke dni 1. 1. 2009 je 2 591.

Postavení a působnost obce upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Na základě tohoto zákona vykonává obec samostatnou i přenesenou působnost.

Orgány obce Staré Vsi nad Ondřejnicí jsou zastupitelstvo obce, které má 15 členů, rada obce s 5 členy, obecní úřad a starosta obce, kterým je Ing. Dalibor Dvořák. Obec zřizuje tyto výbory a komise:

- kontrolní výbor;
- finanční výbor;
- stavební komise;
- komise pro občanské záležitosti;
- kulturní komise;
- komise pro životní prostředí.

3.1 Historie obce

Příznivou polohu využili již před více než 700 lety kolonizátoři. Závěť biskupa Bruna z Schaumburka z roku 1267 zmiňuje "Bruneswerde se 70 lány." Bruneswerde je nynější Stará Ves a Brunovou zásluhou tak vznikla 1. písemná zmínka o existenci obce. Známkou jejího rozvoje se stává právo užívat vlastní obecní erb se zlatou růží, přidělený obci roku 1536 biskupem Thurzem. Z historické předlohy vycházejí i současné symboly - znak a prapor - udělené obci a schválené Parlamentem České republiky v roce 1999. Dva pruhy na vlajce, viz přílohu č. 2, připomínají, že obec má dvě části: samotnou Starou Ves a místní část Košatku s asi 300 obyvateli.

Nejvíce obec v minulosti poznamenala vláda slezského rodu Syrakovských z Pěrkova. Dokladem ctižádosti i úspěšnosti rodu je historická dominanta obce - překrásný zámek. Nechával si jej postavit v letech 1560 - 1570 Jaroš Syrakovský,

pán Staré Vsi a Proskovic. Po Jarošově smrti na nedokončené dílo navazoval jeho syn Ctibor. Rostoucí kariéra a majetek mu dovolovaly rozšířit renesanční zámek o reprezentační prostory a jeho zásluhou vznikl i klenot zámecké budovy, kterým byla výzdoba fasády tehdy módní technikou figurálního sgrafita. Zásluhou Syrakovských prodělal významnou přestavbu také kostel, který se stal důstojným místem odpočinku obou stavitelů zámku a jejich manželek. Interiér kostela dotváří renesanční freska s biblickým výjevem, která byla objevena v roce 2000.

Po době největšího rozkvětu přišla doba změn a zmatků dovršených hrůzami třicetileté války. Z rukou Syrakovských přešla držba léna na Kryštofa Karla Podstatského z Prusinovic, za jehož vlády se poprvé ocitla díky J. A. Komenskému na mapě Moravy. Třicetiletá válka se vepsala i do místních pověstí. Jedna z nich praví, že švédská vojenská posádka vyrabovala roku 1643 zámek i kostel, ale menší oddíl Švédů byl prý zahnán rozlícenými vesničany do zámeckého sklepa a tam pobit. Sklepení nese proto název Švejďák

Po téměř 300 letém panování Podstatských přebralo velkostatek Starou Ves i se zámek olomoucké arcibiskupství, od roku 1930 se stalo majetkem města Moravské Ostravy a v roce 1991 přešlo do majetku obce²⁸.

3.2 Současnost

Obec se za uplynulých několik let výrazně změnila. Její vzhled oživily upravené plochy zeleně, ještě výraznější dominantou se staly nově opravený zámek a rekonstruovaný zámecký park. Z návrší do dálky září kostel, který je druhou nejcennější památkou obce. Pozoruhodně se zde prolínají prvky starší, neboli gotické s tehdy módními, renesančními prvky. Restaurátorské práce z let 2001 – 2002 odhalily motivy z Kalvárie. V těsné blízkosti se nachází barokní budova fary, která slouží od roku 1998 potřebám Diecézního střediska mládeže. Od roku 1997 slouží dětem nová budova základní školy. Ke zlepšení životního prostředí přispěla plošná plynofikace a nyní probíhá odkanalizování obce. Vyrostly zde nové obecní byty. Obec se může pyšnit titulem Vesnice roku 2001 Moravskoslezského kraje.

Kultura neodmyslitelně patřila a stále patří k životu obce. Na lidové zvyky a tradice našich předků navazují obecní slavnosti se starobyrou Jizdou kole obila, národopisný soubor Ondřejnica, festival Poodří Františka Lýska. Duchovní život

²⁸ www.staraves.cz

rozdíví místní římskokatolická farnost. Významný podíl mají i další složky, kterými jsou obecní knihovny ve Staré Vsi a Košatce, kroužky při mateřské škole, základní škole nebo základní umělecké škole. Součástí staroveského zámku je i Zámecká kapela, která sklízí úspěch nejen u starší generace.

Na území obce působí řada spolků a organizací, mezi které patří například Sbor dobrovolných hasičů Stará Ves, TJ Stará Ves, Společnost herců a šermířů KELTIK, dětská organizace Kondor a Klub důchodců. Nejstarším a bez přerušení pracujícím spolkem je právě Sbor dobrovolných hasičů, který zahájil svou činnost v roce 1895 s 33 činnými členy. Už v roce 2007 měl sbor 125 členů, z toho 45 žen a 80 mužů.

Občanská vybavenost

Ve Staré Vsi nad Ondřejnicí můžeme najít Základní a mateřskou školu, příspěvkovou organizaci obce, Základní uměleckou školu, knihovnu, obecní úřad, 6 soukromých obchodů s potravinami, 2 obchody drogerie a tiskovin, prodejnu s cyklistickými a rybářskými potřebami, prodejnu zahradní techniky, galanterii, květinářství, 5 restaurací, praktického lékaře pro děti i dospělé, výdejnu léků, poštu, čerpací stanici, pneuservis, 2 opravny aut. V obci byla provedena kompletní plynofikace a v současné době se buduje kanalizace. Dopravu do obce zajišťuje společnost Veolia Transport Moravia a.s. v pravidelných intervalech. Tudíž cestování z města Ostravy není až tak náročné.

3.3 Rozpočet obce Stará Ves nad Ondřejnicí

Rozpočet obce se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

V obci Stará Ves nad Ondřejnicí se na tvorbě rozpočtu podílí hlavně finanční výbor, který pracuje v pětičlenném složení. Úzce přitom spolupracuje s účetní obce. Rozpočet bývá schvalován na prvním zastupitelstvu v roce, je to zpravidla v měsíci březnu. Tento termín schvalování je z důvodu přesnějšího návrhu daňových příjmů, dotací i výdajů, protože probíhá až po uzávěrce předcházejícího roku a vychází z jejich konečných čísel.

Z těchto důvodů obec hospodář první tři měsíce v rozpočtovém provizoriu, které je schvalováno na posledním zastupitelstvu v roce, zpravidla v prosinci. Právní

normy nestanovují, jak se má rozpočtové provizorium koncipovat. Ve Staré Vsi nad Ondřejnicí určují výši příjmů jako 3/12 příjmů upraveného rozpočtu daného roku a výši výdajů buď stejnou jako příjmy, pokud však probíhají splátky úvěrů, jsou výdaje sníženy o výši splátek v těchto třech měsících rozpočtového provizoria. Příjmy a výdaje stanovené rozpočtovým provizoriem se po schválení rozpočtu stávají příjmy a výdaji rozpočtu pro daný rok.

3.3.1 Návrh rozpočtu

Sestavování návrhu rozpočtu se musí odvíjet od příjmové části. Podstatnou část příjmů tvoří podíly na celostátních výnosech některých daní.

Každoročně je Ministerstvem financí stanovena predikce výnosů daňových příjmů veřejných rozpočtů a podíl rozpočtů obcí na těchto daních. Následující vzorová tabulka nám ukazuje, jaké jsou celkové předpovědi pro jednotlivý typ daní, které by měly být vybrány do veřejných rozpočtů a následně přerozděleny do rozpočtu obcí pro rok 2009.

Tabulka 3.1: Podíl obcí na vybraných daňových příjmech veřejných rozpočtů v roce 2009 (v mld. Kč)

Daňový příjem	Predikce na rok 2009	
	VR celkem	z toho podíl obcí *
Daň z přidané hodnoty	278,6	59,6
Daň z příjmů právnických osob	193,3	45,9
Z toho: daň z příjmů právnických osob	187,0	40,0
daň z příjmů právnických osob placení obcí či krajem	6,3	5,9
Daň z příjmů fyzických osob	162,9	42,1
Z toho: daň z příjmů fyzických osob vybíraná zvl. Sazbou	9,8	2,1
daň z příjmů fyzických osob z podnikání celkem	25,0	10,7
daň z příjmů FO z podnikání - sdílená část	17,5	3,2
daň z příjmů FO z podnikání - 30 % motivace obcí	7,5	7,5
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti celkem	128,1	29,3
daň z příjmů FO ze závislé činnosti – sdílená část	126,2	27,4
daň z příjmů FO ze závislé činnosti - 1,5 % motivace obcí	1,9	1,9
Daň z nemovitosti	6,4	6,4
Místní a správní poplatky	8,0	8,0
Poplatky za znečištění a využívání životního prostředí	7,5	6,2
CELKEM	656,7	168,2
*) tento podíl obcí představuje 21,4 % část na celostátním hrubém výnosu v souladu se zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní		

Zdroj: www.mfcr.cz – propočet podle § 2 zákona č. 243/2000 Sb. - vlastní zpracování

Podíl jednotlivých obcí na příslušné části celostátního hrubého výnosu daní je stanovován vyhláškou Ministerstva financí České republiky. Základem pro stanovení procentního podílu každé obce na sdílených daních je:

- počet obyvatel obce k 1. lednu předcházejícího roku dle bilance počtu obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem,
- výměra katastrálních území obcí k 1. lednu předcházejícího roku podle údajů Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního,
- počty zaměstnanců k 1. prosinci dva roky zpětně²⁹.

Na základě konkrétních zjištění se při sestavování rozpočtových příjmů ve Staré Vsi nad Ondřejnicí těmito výše uvedenými ukazateli v posledních sledovaných letech neřídili. Osvědčilo se jim vycházet z plnění těchto příjmů v minulých letech a jen je upravují o vlivy předpokládaných makroekonomických ukazatelů. Také příjmy z vlastní činnosti odvozují z jejich plnění v minulých letech.

Porovnání schválených rozpočtů v letech 2005 až 2009 a jejich skutečné plnění je náplní dalších kapitol a ukáže zkušenosti zpracovatelů rozpočtu či jiné okolnosti, které se odrazily na skutečném plnění rozpočtu.

3.3.2 Přehled hospodaření obce v období 2005 – 2009

Základním pravidlem při tvorbě rozpočtu je, aby celková výše příjmů byla schopna pokrýt celkové výdaje, aby byl rozpočet přinejmenším vyrovnaný. V běžných výdajích jsou obsaženy i opravy majetku, což u větších oprav nemovitostí může znamenat i milionové částky, a to způsobuje značné rozdíly v běžných výdajích v jednotlivých letech. Následující tabulka č. 3.1 zaznamenává vývoj hospodaření obce Staré Vsi za posledních 5 let od roku 2005 do roku 2009.

²⁹ www.mfcr.cz – vyhláška č. 316/2008 Sb.

Tabulka 3.2: Vývoj hospodaření obce v letech 2005-2009 (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Daňové příjmy	18 018,79	18 654,30	20 156,64	22 269,70	19 606,17
Nedaňové příjmy	1 584,21	1 720,44	1 932,44	2 739,17	2 384,04
Kapitálové příjmy	71,03	70,65	979,00	50,50	-
Přijaté dotace	1 278,90	7 716,80	2 349,53	1 373,09	1 964,41
PŘÍJMY CELKEM	20 952,93	28 162,19	25 417,61	26 432,46	23 954,62
Konsolidace příjmů	167,59	1 872,18	64,39	26,55	-
PŘÍJMY PO KONSOLIDACI	20 785,34	26 290,01	25 353,22	26 405,91	23 954,62
Běžné výdaje	16 157,68	17 667,88	16 699,68	19 826,30	20 360,30
Kapitálové výdaje	7 414,60	10 826,41	3 646,99	3 255,84	8 246,28
VÝDAJE CELKEM	23 572,28	28 494,29	20 346,67	23 082,14	28 606,58
Konsolidace výdajů	167,59	1 872,18	64,39	26,55	-
VÝDAJE PO KONSOLIDACI	23 404,69	26 622,11	20 282,28	23 055,59	28 606,58
Saldo Příjmů a Výdajů po konsolidaci	-2 619,35	-332,10	5 070,94	3 350,32	-4 651,96
Financování	2 619,41	332,02	-5 070,97	-3 350,33	4 652,00

Zdroj: závěrečné účty obce Stará Ves nad Ondřejnicí – vlastní zpracování, 2010

Z výše uvedené tabulky vývoje příjmů a výdajů vyplývá, že daňové příjmy stačily na pokrytí běžných výdajů v letech 2005 až 2008. Daňové příjmy jsou nejvýznamnější skupinou běžných příjmů územních rozpočtů ve většině vyspělých zemí. Rozpočtová pravidla, v některých zemích zvláštní zákon, vymezují tzv. daňové určení, tzn., že určují druhy daní, které jsou vybírány podle platných daňových zákonů, jejichž výnos plyne celý přímo do rozpočtů obcí nebo do rozpočtů regionů. Jsou to tzv. svěřené daně. Zákon rovněž stanoví podíl na celostátně vybíraných daních, který bude příjmem rozpočtu obce, jsou to tzv. sdílené daně. Mezi sdílené daně patří:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálové činnosti,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z přidané hodnoty.

Mezi svěřené daně patří:

- daň z nemovitosti,

- daň z příjmů právnických osob placená obcí.

Daňové příjmy tvoří rozhodující zdroje hospodaření obcí. V České republice dosahují průměrný podíl 57 % na celkových příjmech obcí. Daňové příjmy zahrnují jak příjem z daní, tak i příjem z poplatků. Kromě vlastního určení daňových výnosů pro rozpočty hrají důležitou roli podíly, kterými se na těchto druzích daňových výnosů podílejí jednotlivé rozpočty, tj. jak je prováděno sdílení daní³⁰. Toto rozpočtové určení daní ukazuje schéma, viz přílohu č. 3. Poklesem daňových příjmů v roce 2009 se musela ke krytí běžných výdajů použít i část příjmů nedaňových.

Nedaňové příjmy tvoří pronájmy obecních bytů včetně úhrad za služby v těchto bytech, nájmy nebytových prostor, pronájem hrobových míst, pronájem reklamních ploch, příjem za sběr separovaného sběru komunálních odpadů, apod. Nemalou částku tvoří i poplatky za svatební obřady, kterých bývá v obřadní síni ve staroveském zámku ročně téměř sto.

Kapitálové příjmy obce tvoří jen nepatrnou část příjmů, jedná se především o příjmy z prodejů nebo směn pozemků, které jsou vyvolány investičními akcemi. Pouze v roce 2007 došlo k prodeji nemovitosti, kterou obec získala převodem státního majetku od armády České republiky a pro niž neměla využití. Menší částky plynou i z prodejů nepotřebného hmotného majetku.

V přijatých dotacích je základním příjmem neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na výkon státní správy, na žáky ve škole a na sociální dávky, která se celkově pohybuje kolem 560 tisíc ročně. Je to jediná, přesně daná částka ve schvalovaném rozpočtu, se kterou může obec každoročně počítat. V obci zaměstnávají v průběhu roku průměrně 3 pracovníky na veřejně prospěšné práce, na jejichž mzdu dostávají dotaci od úřadu práce. Výše dotace se pohybuje podle uzavřených smluv a odpracovaných hodin mezi 300 až 400 tis. Kč za rok. Dále jsou v položce dotací i peníze za žáky z jiných obcí (hlavně z Krmelína), kteří navštěvují zdejší základní školu. Roční příjmy za ně se pohybují kolem 140 tisíc korun. V jednotlivých letech se daří získávat i různě vysoké dotace na pořádání festivalu Poodří Františka Lýska z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Malé částky dotací z kraje dostává i místní hasičský sbor.

³⁰ TOMÁNEK, P. 2009

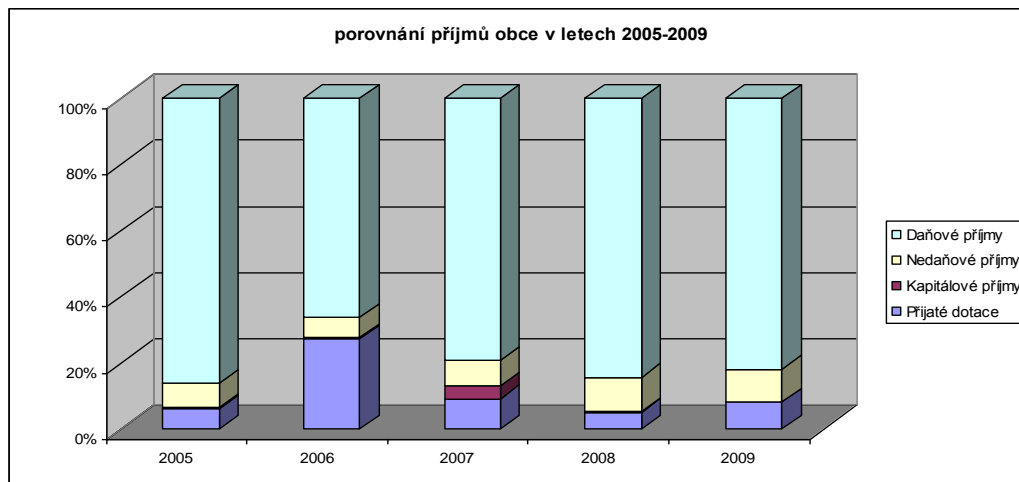
Běžné výdaje mají mnoho rozpočtových položek. Nejvíce výdajů je za činnost místní správy, která se ve sledovaném období pohybovala kolem 5 600 tis. Kč a v níž jsou obsaženy mzdy a odvody z mezd za zaměstnance, tj. kolem 2 000 tis. Kč. Dále jsou zde např. energie úřadu, poplatky za vedení účtů, nákupy drobného hmotného majetku pro úřad, leasingy aut apod. Další největší položkou běžných výdajů je příspěvek na provoz Základní a mateřské školy, příspěvkové organizace obce, který se pohybuje kolem 3 mil. Kč. Velká pozornost je v obci věnována separovanému sběru odpadu a provozu sběrného dvora, kdy se náklady na odpadové hospodářství pohybovaly mezi 1,5 až 2 mil. Kč a jsou vyšší, než poplatky vybrané od občanů. Mzdy s odvody zastupitelů včetně starosty a místostarosty se řídí celostátními tabulkami, které se každoročně valorizovaly a stouply za pět let z 850 tis. Kč na 1 200 tis. Kč. K dalším větším běžným výdajům patří provoz veřejného osvětlení, zimní i letní údržba cest včetně jejich oprav, příspěvek dopravcům za provoz veřejné dopravy, správa bytového i nebytového hospodářství, správa hřbitova, činnost hasičských sborů ve Staré Vsi i v Košatce či provoz knihovny. Obec poskytuje dotace Tělovýchovné jednotě ve Staré Vsi i Košatce, ale i jiným spolkům v obci na rozvoj jejich činností.

Úkolem voleného zastupitelstva jako řádného hospodáře obce je nejen zajišťovat běžné výdaje, ale pro spokojenost občanů zlepšovat podmínky pro bydlení i kulturní či sportovní vyžití. Na první pohled zaujme každého návštěvníka obce zámek se zámeckým parkem a parkovištěm, nová budova školy a opravené pošty, ale i nové chodníky a nové moderní autobusové zastávky nejen v centru Staré Vsi, ale i na jejím horním konci, směrem k Brušperku a dále v části obce Košatka. Ke zlepšení životního prostředí přispěla kompletní plynofikace obce před deseti léty, posílení elektrické sítě trafostanicemi, což umožňuje výstavbu nových rodinných domků. V současné době je vzhled obce i její dopravní obslužnost přechodně zhoršena výstavbou kanalizace, která začala na jaře letošního roku a jejímž investorem je obec, a výstavbou protipovodňových opatření na řece Ondřejnici, která jsou investicí Povodí Odry.

Z přehledu kapitálových výdajů v letech 2005 až 2009 je vidět, že zastupitelstvo obce aktivně přistupuje k investování. Zdrojem krytí investic jsou získané dotace z evropských fondů, z Národního fondu nebo státního rozpočtu a bankovní úvěry.

Následné grafy vychází z tabulky č. 3.2. Je v nich zvlášť graficky znázorněn procentní podíl příjmů a následně i výdaje v rozpočtu obce.

Graf 3.1: Přehled příjmů obce Staré Vsi nad Ondřejnicí (v %)

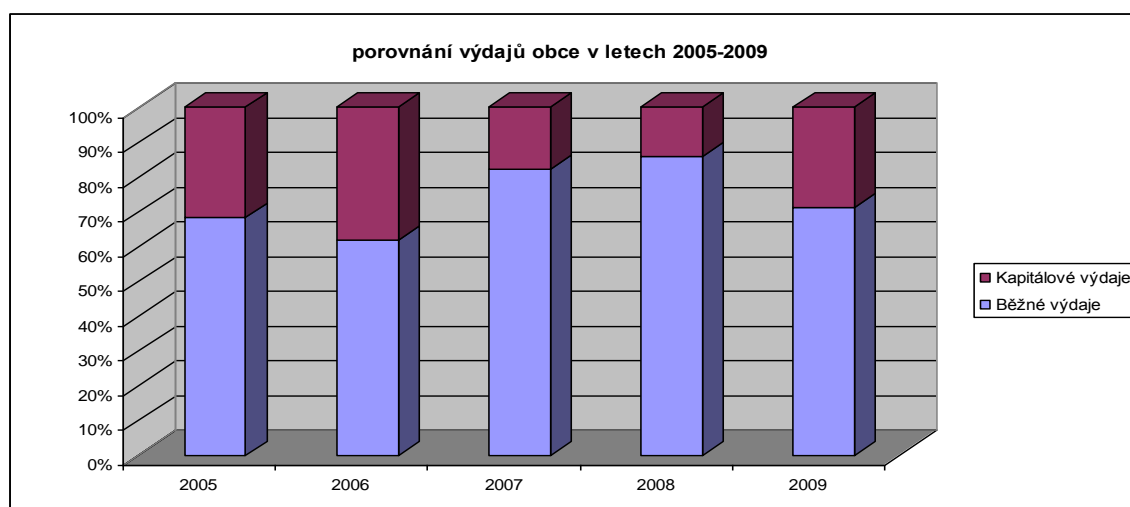

Zdroj: závěrečné účty obce Stará Ves nad Ondřejnicí – vlastní zpracování, 2010

Z grafu č. 3.1 je patrné, že největší část příjmů tvoří příjmy daňové. Kapitálové příjmy jsou každoročně nepatrné, proto nejsou v grafu přehledně viditelné. Pouze v roce 2007 byl uskutečněn prodej části vojenských kasáren, a proto byly kapitálové příjmy o tolik vyšší.

Graf č. 3.2 znázorňuje přehled výdajů obce. Je zřejmé, že běžné výdaje jsou podstatně vyšší než kapitálové výdaje, protože zahrnují veškeré neinvestiční výdaje, které obec každoročně vydává na svůj chod.

Graf 3.2: Přehled výdajů obce Staré Vsi nad Ondřejnicí (v %)

Zdroj: závěrečné účty obce Stará Ves nad Ondřejnicí – vlastní zpracování, 2010

3.3.3 Hospodaření obce v roce 2005

Rozdíl ve schválených celkových daňových příjmech a jejich skutečným plněním je mínus 120 tis. Kč. Největší propad je ve výběru daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, a to mínus 530 tis. Kč, který nevyrovnal ani zvýšený výběr jiných daní. Tabulka č. 3.3 porovnává rozdíly mezi schváleným rozpočtem a skutečností v jeho plnění.

Tabulka 3.3: Plnění rozpočtu obce v roce 2005 (v tis. Kč)

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	18 141,50	18 018,79
daň z příjmů FO ze záv.čin. a fun.pož.	3 450,00	3 449,55
daň z příjmů FO ze SVČ	2 070,00	1 541,52
daň z příjmů FO z kapit. výnosů	230,00	193,06
daň z příjmů PO	3 700,00	3 988,83
daň z příjmů PO za obce	-	274,32
DPH	6 450,00	6 344,93
daň z nemovitosti	870,00	931,33
místní poplatky	1 221,50	1 222,37
správní poplatky	150,00	72,88
Nedaňové příjmy	1 454,90	1 584,21
Kapitálové příjmy	32,00	71,03
Přijaté transfery	965,60	1 278,90
PŘÍJMY CELKEM	20 594,00	20 952,93
Běžné výdaje	14 712,00	16 157,68
Kapitálové výdaje	8 016,00	7 414,60
VÝDAJE CELKEM	22 728,00	23 572,28
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-2 134,00	-2 619,35
FINANCOVÁNÍ	2 134,00	2 619,35

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Celkové skutečné příjmy jsou vyšší než příjmy schválené zásluhou větších nedaňových příjmů, a to hlavně větším výběrem poplatků za svatby. Dále u přijatých transferů není v rozpočtu schvalována částka za žáky z jiných obcí a přiznané dotace. Tyto údaje jsou známy až v průběhu roku a do rozpočtu jsou zahrnovány až rozpočtovým opatřením.

Nedaňové příjmy se ve skutečnosti zvýšily o necelých 130 tis. Kč, oproti původně schváleným příjmům. Tento rozdíl se objevil na položce přijaté pojistné

náhrady, kdy s touto částkou při sestavování a schvalování rozpočtu na další rok orgány obce nepočítaly.

Kapitálové příjmy znamenaly pouze nepatrný příjem do rozpočtu obce. Převážnou část této položky tvořil příjem z prodeje pozemku v obci za 64 tis. Kč. Zbylou část pak prodej ostatního dlouhodobého hmotného majetku.

Výši běžných výdajů ovlivnily opravy v zámku, vnitřní vybavení nové mateřské školky, leasing hasičského auta. Do běžných výdajů se při schvalování rozpočtu nezahrnuje příspěvek pro domovy důchodců za občany obce, kteří jsou v nich umístěni. Po přesném vyčíslení nákladů jsou tyto příspěvky zahrnovány do rozpočtu rozpočtovým opatřením, v roce 2005 šlo o částku 118 tis. Kč.

Velké kapitálové výdaje jsou důkazem investování. Počátkem roku 2005 byla dokončena stavba mateřské školy s 5 sociálními byty v prvním podlaží budovy, na které obec získala částečně dotaci na obnovu venkova od Ministerstva pro místní rozvoj. Na stavbu mateřské školy a financování svého podílu výstavby bytů si obec vzala v roce 2004 dlouhodobý úvěr u České spořitelny, a.s. ve výši 10 750 tis. Kč se splatností v březnu 2009 a krátkodobý úvěr ve výši 2 000 tis. Kč se splatností 30. 11. 2005, který sloužil hlavně k překonávání nedostatku hotovosti na účtu obce z důvodu nerovnoměrného převádění daňových příjmů v průběhu kalendářního roku. Tento způsob krátkodobého zajištění financí se obci osvědčil a využívala ho i v dalších letech.

Další investiční akcí probíhající v roce 2005 byla dostavba chodníku na horním konci, stavební firmě byly zaplacený 2 mil. Kč, doplatek 500 tis. Kč proběhl až v lednu 2006.

3.3.4 Hospodaření v roce 2006

Schválený rozpočet je přebytkový, protože obec musí být schopna splácet úvěry České spořitelny, a.s. Celkem činí roční splátky 2 748 tis. Kč. Saldo příjmů a výdajů je 3 024 tis. Kč, aby zůstala rezerva pro mimořádné výdaje, které by mohly během roku nastat.

Tabulka 3.4: **Plnění rozpočtu obce v roce 2006 (v tis. Kč)**

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	18 274,00	18 654,30
daň z příjmů FO ze záv.čin. a fun.pož.	3 450,00	3 571,31
daň z příjmů FO ze SVČ	1 750,00	1 277,92
daň z příjmů FO z kapit. výnosů	200,00	225,61
daň z příjmů PO	3 785,00	4 173,60
daň z příjmů PO za obce	-	36,46
DPH	6 745,00	6 737,42
daň z nemovitosti	950,00	1 309,71
místní poplatky	1 319,00	1 262,18
správní poplatky	75,00	60,09
Nedaňové příjmy	1 405,00	1 720,44
Kapitálové příjmy	-	70,65
Přijaté transfery	3 919,54	7 716,80
PŘÍJMY CELKEM	23 598,54	28 162,19
Běžné výdaje	15 510,51	17 667,88
Kapitálové výdaje	5 063,50	10 826,41
VÝDAJE CELKEM	20 574,01	28 494,29
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	3 024,53	-332,10
FINANCOVÁNÍ	-3 024,53	332,10

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Přijaté daňové příjmy byly na konci roku vyšší, a to hlavně zásluhou daně z nemovitostí. Pokles daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti vyrovnalo přibližně stejné zvýšení daně z příjmů právnických osob. Mimořádně přesný byl odhad daně z přidané hodnoty.

Schválené nedaňové příjmy byly podhodnoceny, skutečnost byla opět vyšší než v roce 2005.

Kapitálové příjmy nebyly v době schvalování rozpočtu předem známy. V průběhu roku se uskutečnil prodej pozemku ve výši 70 tis. Kč, proto se tato částka objevila až v rozpočtu vyjadřujícím skutečnost.

Ve schváleném rozpočtu jsou přijaté transfery ve výši 3 919 tis. Kč. Kromě každoročních dotací na výkon státní správy a aktivní politiku zaměstnanosti je zde již zahrnuta přiznaná dotace Ministerstva vnitra na nákup automobilové cisterny pro Sbor dobrovolných hasičů ve Staré Vsi nad Ondřejnicí ve výši 2 000 tis. Kč a dotace s fondu Phare na výstavbu parkoviště u zámku ve výši 1 000 tis. Kč.

Běžné výdaje byly ovlivněny pokutami za vypouštění odpadních vod ve výši několika set tisíc korun, dalším zvýšením nákladů za sběr a svoz odpadů, většími opravami místních komunikací.

V kapitálových výdajích ve výši 5 mil. Kč schváleného rozpočtu jsou zahrnuty celkové náklady na nákup automobilové cisterny. Skutečné kapitálové výdaje na konci roku činily necelých 11 mil. Kč. Došlo k výstavbě parkoviště u zámku o celkové ceně 144 tis. EUR, na které byla kromě dotace z fondu Phare ve výši 75 % ceny získána i dotace z Ministerstva financí 1,5 mil. Kč. Dále obec pořídila na údržbu zvyšujících se ploch zeleně a údržbu nových chodníků traktor s variabilním příslušenstvím firmy John Deere za 1,5 mil. Kč. Na financování tohoto traktoru a automobilové cisterny byl sjednán další úvěr u České spořitelny, a.s. ve výši 3,5 mil. Kč na dobu 5 let.

Ze schváleného přebytkového rozpočtu došlo vlivem investování k deficitnímu rozpočtu na konci roku. Obec neměla problémy se získáním dalšího úvěru, který kryla rozpočtovými příjmy dalších let.

3.3.5 Hospodaření v roce 2007

Rozpočet je schválen opět jako přebytkový vzhledem ke splátkám úvěrů a kladné saldo příjmů a výdajů si udržel i na konci roku.

Rok 2007 byl v příjmech obce bohatý. Daňové příjmy byly schváleny podle skutečného stavu daňových příjmů roku 2006 a vlivem vyššího výběru téměř na všech druzích daní a poplatků došlo k navýšení o 1 526 tis. Kč. Příznivě dopadl i prodej jedné z nemovitosti získané od Armády ČR, který proběhl ve výběrovém řízení obálkovou metodou, a přinesl do obecního rozpočtu 800 tis. Kč. Další kapitálové příjmy jsou získány z prodeje pozemků.

Nedaňové příjmy se zvýšily změnou poplatků za svatby, zastupitelstvo obce schválilo nové vyšší ceny pro cizí zájemce. Dalším důvodem zvýšení mohly být i větší výběry za služby pronajatých prostor, hlavně kvůli rostoucím cenám energií.

V přijatých dotacích jsou dodatečně schváleny přidělené dotace na podíl obce na výstavbu cyklostezky mezi Starou Vsí a Petřvaldem, dále dotace na chodníkové těleso ke hřbitovu a nový autobusový záliv směrem na Košatku.

Tabulka 3.5: **Plnění rozpočtu obce v roce 2007 (v tis. Kč)**

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	18 630,00	20 156,64
daň z příjmů FO ze záv.čin. a fun.pož.	3 570,00	3 941,26
daň z příjmů FO ze SVČ	1 270,00	1 759,49
daň z příjmů FO z kapit. výnosů	220,00	261,51
daň z příjmů PO	4 200,00	4 746,94
daň z příjmů PO za obce	-	89,52
DPH	6 740,00	7 190,41
daň z nemovitosti	1 310,00	733,78
místní poplatky	1 257,00	1 371,31
správní poplatky	63,00	62,42
Nedaňové příjmy	1 720,00	1 932,44
Kapitálové příjmy	-	979,00
Přijaté transfery	750,01	2 349,53
PŘÍJMY CELKEM	21 100,01	25 417,61
Běžné výdaje	16 415,00	16 699,68
Kapitálové výdaje	1 105,00	3 646,99
VÝDAJE CELKEM	17 520,00	20 346,67
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	3 580,01	5 070,94
FINANCOVÁNÍ	-3 580,01	-5 070,94

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Běžné výdaje zahrnují základní potřeby fungování obce a nejsou zde žádné velké opravy majetku.

V kapitálových výdajích jsou zahrnuty náklady na projektové dokumentace chodníků, výstavba chodníku ke hřbitovu a související autobusová zastávka. Stará Ves se také podílí spolu s obcí Petřvald na výkupu pozemků a stavbě cyklostezky mezi oběma obcemi, na kterou přispěl dotací i Moravskoslezský kraj.

3.3.6 Hospodaření v roce 2008

Schválené daňové příjmy jsou v rozpočtu vyšší, než byly skutečné v roce 2007 o částku 424 tis. Kč, je tedy očekáván příznivý hospodářský rok.

Tabulka 3.6: **Plnění rozpočtu obce v roce 2008 (v tis. Kč)**

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	20 580,00	22 269,70
daň z příjmů FO ze záv.čin. a fun.pož.	4 300,00	3 804,59
daň z příjmů FO ze SVČ	1 900,00	937,21
daň z příjmů FO z kapit. výnosů	250,00	330,27
daň z příjmů PO	4 750,00	5 731,37
daň z příjmů PO za obce	-	254,06
DPH	7 200,00	8 203,10
daň z nemovitosti	733,00	1 552,48
místní poplatky	1 354,00	1 370,80
správní poplatky	93,00	85,82
Nedaňové příjmy	1 760,00	2 739,15
Kapitálové příjmy	210,00	50,50
Přijaté transfery	760,00	1 373,09
PŘÍJMY CELKEM	23 310,00	26 432,44
Běžné výdaje	17 301,50	19 826,28
Kapitálové výdaje	2 525,00	3 255,84
VÝDAJE CELKEM	19 826,50	23 082,12
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	3 483,50	3 350,33
FINANCOVÁNÍ	-3 483,50	-3 350,33

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Rozpis rozpočtu navýšil tedy o částku 0,5 mil. Kč daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a ostatní druhy daní nechal na přibližně stejné úrovni. Skutečnost byla právě u této daně nižší, na rozdíl oproti dani z příjmu právnických osob a DPH, u kterých bylo u obou miliónové navýšení. Velký rozdíl byl i u daně z příjmů fyzický osob ze samostatně výdělečné činnosti a daně z nemovitosti.

Také nedaňové příjmy vzrostly téměř o 1 mil. Kč. Důvodem jsou zvýšené příjmy z pronájmů nebytových prostorů, které obec získala převodem bývalých kasáren Armády ČR a části těchto nemovitostí pronajala firmám.

V přijatých transferech nejsou žádné investiční dotace. Kromě základních dotací na veřejnou správu a na politiku zaměstnanosti jde o příjem dotace na festival Františka Lýska a na Interreg - program mezinárodní družby obcí, kdy Stará Ves spolupracuje se slovenskou obcí Raková.

V souvislosti se správou nového majetku se zvýšily i běžné výdaje obce. Jejich zvýšení je ovlivněno opravou střechy na Kulturním domě Odra v Košatce za téměř 1 mil. Kč.

Přes zvýšené skutečné příjmy i výdaje zůstalo saldo příjmů a výdajů kladné, jen o 133,17 tis. Kč nižší než schválené. Opět je to nutné kvůli splátkám úvěrů.

3.3.7 Hospodaření v roce 2009

Schválený rozpočet je opět přebytkový, jak ukazuje následující tabulka č. 3.7.

Tabulka 3.7: **Plnění rozpočtu obce v roce 2009 (v tis. Kč)**

	Schválený rozpočet	Skutečnost
Daňové příjmy	20 750,00	19 606,16
daň z příjmů FO ze záv.čin. a fun.pož.	3 800,00	3 459,02
daň z příjmů FO ze SVČ	700,00	1 396,02
daň z příjmů FO z kapit. výnosů	300,00	323,62
daň z příjmů PO	5 300,00	4 031,85
daň z příjmů PO za obce	-	97,18
DPH	7 700,00	8 118,23
daň z nemovitosti	1 550,00	809,27
místní poplatky	1 330,00	1 291,20
správní poplatky	70,00	79,77
Nedaňové příjmy	2 285,00	2 384,04
Kapitálové příjmy	-	-
Přijaté transfery	1 015,01	1 964,41
PŘÍJMY CELKEM	24 050,01	23 954,61
Běžné výdaje	18 253,20	20 360,30
Kapitálové výdaje	1 185,00	8 246,28
VÝDAJE CELKEM	19 438,20	28 606,58
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	4 611,81	-4 651,97
FINANCOVÁNÍ	-4 611,81	4 651,97

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Skutečné daňové příjmy v tomto roce byly o více než 2,5 mil. Kč nižší oproti roku 2008. Důvodem byla projevující se celorepubliková hospodářská krize. Největší propad nastal u daně z příjmů právnických osob, kdy byl vyšší, než 1,5 mil. Kč.

Také nedaňové příjmy klesly oproti loňskému roku z důvodu menšího zájmu o svatební obřady a také z důvodu poklesu příjmu od příspěvkových organizací na území obce.

Kapitálové příjmy byly v tomto roce nulové.

Nejvyšší položkou v přijatých transferech tvořila neinvestiční dotace ze státního rozpočtu ve výši téměř 700 tis. Kč a také každoročně známá dotace na místní samosprávu ve výši 560 tis. Kč.

Běžné výdaje byly nejvyšší za posledních 5 let hospodaření obce. Každoročně největší částka připadla na výkon veřejné správy, na platy zaměstnancům a na příspěvky místní příspěvkové organizaci. Více než 10 mil. Kč připadlo dle odvětvového hlediska rozpočtové skladby na služby pro obyvatelstvo, které v sobě skýtá spoustu rozpočtových položek, jako např. ochranu životního prostředí, bydlení a územní rozvoj, kulturu a církev nebo také výdaje na školské vzdělání.

Kromě splátek úvěrů, z nichž jeden byl doplacen v březnu, obec šetřila na další případné investice. Má připraveny projektové dokumentace na rekonstrukce i opravy majetku i na nové stavby, např. chodníků. Protože z vlastních zdrojů není schopna sama investice financovat, žádá o různé druhy aktuálně přidělovaných dotací. Ke spolufinancování získaných dotací je výhodné mít hotovost.

Právě v roce 2009 se provedla dlouho občany požadovaná a připravovaná stavba chodníku od hřbitova směrem na Proskovice za celkovou částku 8 330 tis. Kč a to díky získané dotaci 7 700 tis. Kč, podíl obce byl jen 7,5 %, tj. 625 tis. Kč. Na zaplacení si však obec musela vzít opět úvěr, protože dotaci dostala až po ukončení stavby.

Kvůli této investici skončil rozpočet za rok 2009 v největším deficitu za sledované období 5 let, tedy 2005 až 2009. Je to tím, že dotaci na stavbu chodníku dostala až v roce 2010.

4 Zhodnocení změn daňových příjmů

Za posledních 5 let došlo k několika změnám v daňových zákonech, které ovlivnily výši příjmů obce. Ve sledovaném období, tedy v letech 2005 až 2009, měla hlavní vliv na daňové příjmy obce Staré Vsi nad Ondřejnicí změna § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, kdy od 1. 1. 2008 došlo ke zvýšení procentního podílu, kterým se přerozdělí část příjmů. Na obec nyní připadá místo předešlých 20,59 %, část 21,4 %.

Také ve všech ostatních daňových zákonech došlo v uvedeném období k řadě úprav. Většina jejich novel se týkala menších změn, ale několik z nich mělo zásadní vliv na daňové příjmy obcí.

Zákon, který ovlivnil výši výběru daní z příjmů, byl zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon ovlivňuje tyto daně:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů
- daň z příjmů právnických osob
- daň z příjmů právnických osob za obce

Daň z nemovitosti ovlivnil zákon č. 338/1992 Sb., kdy byla od 1. 1. 2008 schválena novela tohoto zákona, která zavedla násobící koeficienty podle počtu obyvatel obce. Také zavedení místních koeficientů v § 12, které si obec může, ale také nemusí stanovit, mohlo ovlivnit příjem z této daně.

4.1 Změny daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků

Jedná se o sdílenou daň, u níž je navíc příjmem rozpočtu obce podíl na 1,5 % celostátního výnosu daně ze závislé činnosti, který se mezi obce rozděluje podle poměru počtu zaměstnaných v obci k celkovému počtu zaměstnaných v České republice.

Změny v zákoně o daních z příjmů se při výběru tohoto druhu daně dotkly změnou daňových pásem a snížením sazby daně mezi roky 2005 a 2006, kdy mohlo

dojít ke snížení výběru daně. V roce 2008 došlo ke zrušení daňových pásem a stanovením rovné daně ve výši 15 %. Bližší vysvětlení v kapitole (4.2).

Jak ale ukazuje následující tabulka, stabilní růst výnosu této daně do roku 2007 byl podmíněn vlivem výrazného zvýšení počtu zaměstnanců v obci, ovšem v dalších letech došlo k jejich poklesu. Přes změnu v konstrukci daně i přes zvýšený procentní podíl, kterým byly obci přerozdělovány prostředky ze státního rozpočtu, nelze s jistotou určit, že právě to mělo vliv na pokles příjmů z této daně, který pokračoval i v dalším roce, tedy v roce 2009. Vysvětlením je také pokles pracovní síly v obci, kdy i přesto, že celkový počet zaměstnanců v celé České republice rostl, tak počet zaměstnanců ve Staré Vsi poklesl.

Největšími zaměstnavateli ve Staré Vsi v posledních 5 letech jsou Obecní úřad, Výrobní družstvo SOROA, Pekařství, KOVOHOKR s.r.o. a Základní a mateřská škola. Na obecním úřadu je stálý stav zaměstnanců deset. Ovšem dle statistiky zaměstnanosti obce se stav pohybuje v rozmezí 11 – 17 zaměstnanců. Zbylou část tvoří brigádníci, kteří na úřadě vypomáhají nebo vykonávají obecně prospěšné práce. Největší počet zaměstnanců je v základní a mateřské škole, který se pohybuje mezi 40 – 45 zaměstnanci. Nejméně jich bylo v letech 2006 a 2007, ale i v období ekonomické krize našlo ve škole zaměstnání 45 osob. V místní pekárně bylo zaměstnáno v průměru 20 – 24 zaměstnanců. Úbytek zaměstnanosti zaznamenalo hlavně výrobní družstvo SOROA, které od roku 2007, kdy zaměstnávali 22 pracovníků, museli snížit svůj stav na 15 zaměstnanců.

Tabulka 4.1: Příjmy obce z DPFO ze záv. čin., ovlivněné počtem zaměstnanců (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	3 449,55	3 571,31	3 941,26	3 804,59	3 459,02
počet zaměstnanců v obci v daném roce	303	332	361	294	314
celkový počet zaměstnanců v ČR	4 133 846	4 157 395	4 180 944	4 325 702	4 484 092

Zdroj: www.mfcr.cz – vyhlášky z roků 2004 – 2009 o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů – vlastní zpracování

4.2 Změny daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti

Ze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ovlivňuje výběr těchto daní zejména:

- § 7 c) Minimální základ daně
- § 13 a) Výpočet daně ze společného základu daně manželů
- § 16 Sazba daně

Tabulka 4.2: Platnost těchto § v jednotlivých letech

	2005	2006	2007	2008	2009
§ 7 c)	ano	ano	ano	zrušen	zrušen
splatná minimální daň v Kč	9 435,00	10 380,00	6 348,00	7 296,00	-
§ 13 a)	ano	ano	ano	zrušen	zrušen
§ 16	15-32 %	12-32%	12-32%	15%	15%

Zdroj: vlastní zpracování

V letech 2005 a 2006 nedošlo pouze ke změně u výše daňové sazby, ale také ke změnám ve výši základů daně a jejich rozpětí. Následující tabulky ukazují, jaké změny nastaly.

Zvýšil se základ daně, ve kterém platí minimální sazba daně ze 109 200 Kč na 121 200 Kč, a přitom klesla minimální daňová sazba z 15 % na 12 %. Celkově se snížily pevné části daně, ke kterým se navíc připočítává procento ze základu přesahujícího základ daně. Tabulka č. 4.3 popisuje postup pro výpočet daně v roce 2005.

Tabulka 4.3: Výpočet výše daně v roce 2005

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	109 200	15 %	
109 200	218 400	16 380 Kč + 20 %	109 200 Kč
218 400	331 200	38 220 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	66 420 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: Daňové přiznání k DPFO (za kalendářní rok 2005) – vlastní zpracování

Následující tabulka č. ukazuje výpočet téže daně, ovšem se sníženou sazbou daně v letech 2006 a 2007.

Tabulka 4.4: **Výpočet daně v roce 2006 a 2007**

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	121 200	12%	
121 200	218 400	14 544 Kč + 19%	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25%	218 400 Kč
331 200	a více	61 212 Kč + 32%	331 200 Kč

Zdroj: Daňové přiznání k DPFO (za kalendářní rok 2006) – vlastní zpracování

Příjem z daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti každoročně kolísal. V roce 2006 došlo ke snížení výběru daně z důvodu působení prvního roku platnosti § 13 a) SZM - společné zdanění manželů. Přestože k 31. 3. 2006 byla splatná minimální daň za rok 2005 ve výši 10 380,00Kč, vrácení daně rodinám, které uplatnily SZM, bylo podstatně vyšší než státní rozpočet očekával. Další vliv na toto snížení měla i změna sazeb daně v § 16 zákona o daních z příjmů.

Tabulka 4.5: **Příjem obce z DPFO ze samostatně výdělečné činnosti (v tis. Kč)**

	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z příjmů FO ze SVČ	1 541,52	1 277,92	1 759,49	937,21	1 396,02

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Ještě větší negativní účinky mělo SZM v roce 2007, kdy současně klesla výše splatné minimální daně na 6 348,00Kč. Výše minimální daně se mění z toho důvodu, že se stanovovala dle § 7 c), zákona č. 586/1992 Sb., jako součin všeobecného vyměřovacího základu podle zákona o důchodovém pojištění (§17 odst. 2, zákona č. 155/1995 Sb.) za kalendářní rok, který o 2 roky předchází zdaňovacímu období, přepočítacího koeficientu podle zákona o důchodovém pojištění pro úpravu tohoto všeobecného základu a počtu kalendářních měsíců, v jejichž průběhu poplatník provozoval činnost. Tento § 7c byl zrušen v roce 2008.

Vládě následně chyběly v dubnu a květnu finanční prostředky, protože na dani z příjmů se vrátilo více peněz, než byly daňové povinnosti. Vláda tedy více finančních prostředků vrátila, než sama vybrala. Pro zabezpečení chodu státu si vláda vypůjčila peníze z daně z nemovitostí, které následně vrátila. Ale na účtu obce se objevily až počátkem roku 2008. Proto se zdá, že příjem obce z daně z příjmů neklesl, ale naopak.

Nejnižší příjem je v roce 2008, kdy za rok 2007 byla naposled podávána daňová přiznání uplatňující společné zdanění manželů. Přestože minimální daň, kterou byl poplatník nucen odvést, stoupla na 7 296,00Kč, došlo k nejnižšímu výběru této daně za posledních 6 let.

Od 1. 1. 2008 vešla v platnost novela zákona č. 261/2007 Sb., která zrušila § 7c) minimální základ daně i § 13 a) výpočet daně ze společného základu daně manželů. Současně bylo v § 16 zrušeno progresivní zdanění a byla zavedena takzvaná rovná daň ve výši 15 %. Příjmy obce z této daně se meziročně zvýšily téměř o 49 %.

V roce 2009 se již v hospodářství projevila celosvětová finanční krize, na kterou česká vláda reagovala počátkem roku také úlevami pro podnikatele. Usnesením vlády bylo prominuto placení záloh podnikatelům, tedy fyzickým i právnickým osobám, které měly k 1. 12. 2008 méně než pět zaměstnanců. Tato skutečnost také ovlivnila výši vybraných daní, jak daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, tak daně z příjmů právnických osob.

4.3 Změny daně z příjmů fyzický osob z kapitálových výnosů

Z daňového hlediska se podmínky pro výběr tohoto druhu daně dle zákona č.586/2000 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, nezměnily.

Stoupající růst lze zdůvodnit úspěšným investováním a řádným zdaňováním.

Tabulka 4.6: **Příjem obce z DPFO z kapitálových výnosů (v tis. Kč)**

	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z příjmů FO z kapit. výnosů	193,06	225,61	261,51	330,27	323,62

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

4.4 Změny daně z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je z přímých daní nejdůležitější pro příjmy obcí z důvodu výše jejího výběru. Z hlediska vlivu na daňové příjmy je nejvíce sledovaná výše sazby daně, která je stanovena § 21 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Avšak, jak ukazuje následující tabulka, tak se sazba daně z příjmů právnických osob postupně snižovala, až na současných 20%. Při tomto stavu se ovšem výše celkových příjmů obce z daně z příjmů právnických

osob zvyšovala až do roku 2008. V následném roce nastal značný pokles způsoben celosvětovou krizí, kdy svou podnikatelskou činnost byly nuceny ukončit nejen menší podniky, ale také velké továrny. Mnozí z úbytku zakázek pro jejich společnosti museli začít propouštět zaměstnance, v horším případě, nebyli schopni dostat svým závazkům a dostali se do insolvenčního řízení. Nyní jsou dlužníky nejen dodavatelům, ale i státu, na platbách daní. To se projevilo na poklesu výběru daně z příjmů právnických osob.

Tabulka 4.7: **Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob**

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sazba daně PO dle § 21	28 %	26 %	24 %	24 %	21 %	20 %

Zdroj: vlastní zpracování

Pro zřetelnější vývoj je uveden také rok 2004, kdy byla daň ve výši 28 %, ale splatná byla až v roce 2005.

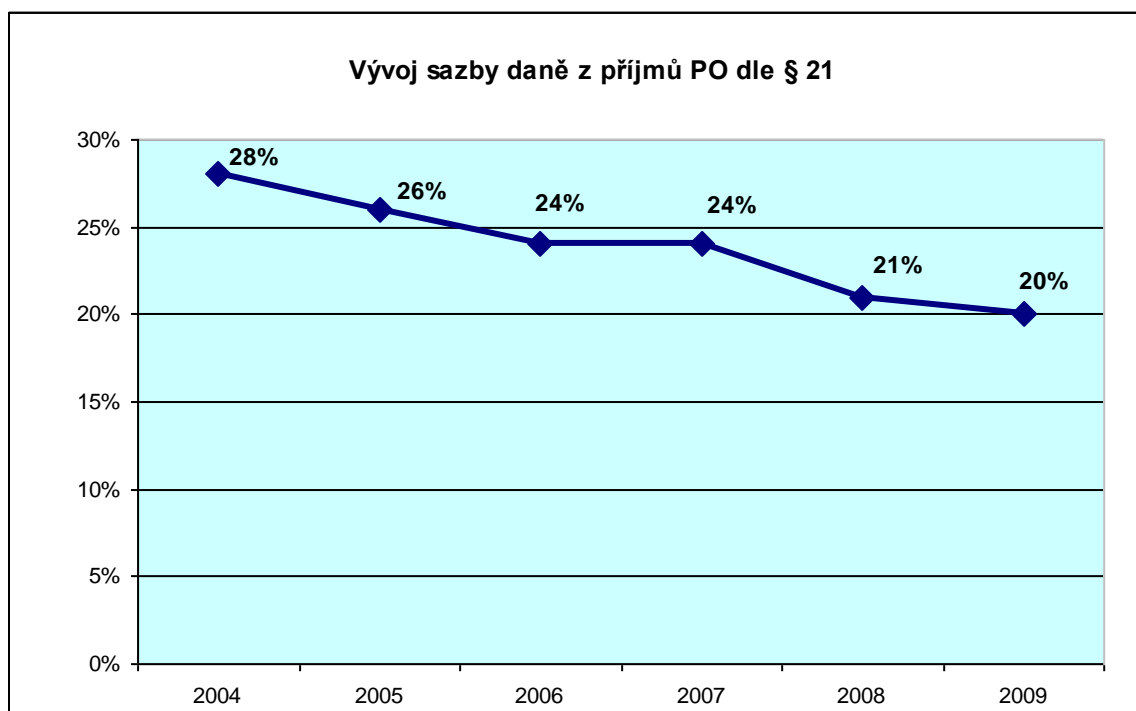
Tabulka 4.8: **Příjem obce z daně z příjmů právnických osob (v tis. Kč)**

	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z příjmů PO	3 988,83	4 173,6	4 746,94	5 731,37	4 031,85

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

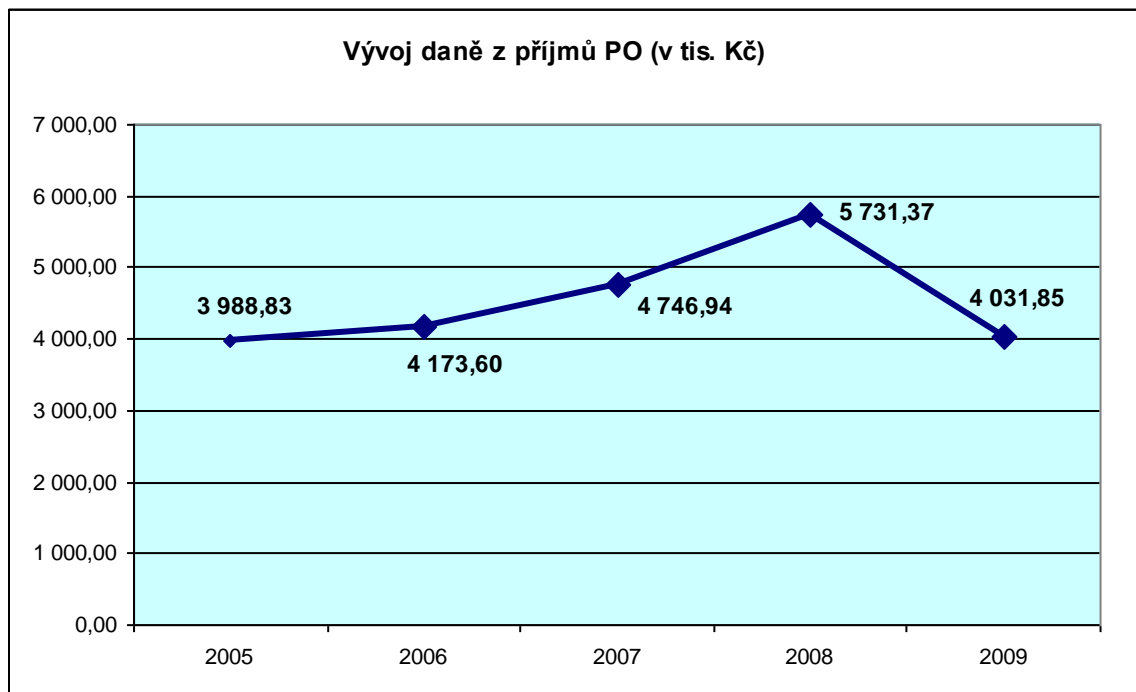
Zvláštnost u tohoto typu daně vykreslují následné grafy č. 4.1 a 4.2, kde i když klesala sazba daně, rostl výnos z této daně připadající na obec. Při porovnání údajů snižujících se sazeb daně a naopak zvyšujícího se výběru daně z příjmů právnických osob lze předpokládat, že došlo k přilákání zahraničních investorů do České republiky a k založení nových firem na území obce. Ve Staré Vsi nad Ondřejnicí začaly provozovat svou činnost tyto firmy, např. firma UNIPOL – zahradnictví, keramika s.r.o. v roce 2005, v roce 2006 to byly firmy ZDEJA-BAU s.r.o. a NEVIOL s.r.o., v roce 2007 Automaty Kavamat Vending s.r.o. a v roce 2008 společnost HROCH group s.r.o. V tomto období se tedy zvyšoval i celkový hospodářský růst.

Graf 4.1: Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.2: Vývoj daně z příjmů právnických osob připadající na obec Starou Ves (v tis. Kč)

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

4.5 Změny daně z příjmů právnických osob za obec

Tato daň se řídí stejnými pravidly jako výše uvedená daň z příjmů právnických osob, ale rozpočtově se chová jinak. Výše daně, kterou musí obec stanovit jako daň z příjmů právnických osob za obec, se nikde neodvádí. Obec ji pouze eviduje ve svých výkazech, ale příslušnému finančnímu úřadu ji neplatí. Byl by to zbytečně komplikovaný proces, kdy by obec odvedla daň do státního rozpočtu a ten ji přerozdělil 100 % výše této daně zpět.

Tabulka 4.9 : Příjem obce z daně z příjmů PO za obec (v tis. Kč)

	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z příjmů PO za obec	274,32	36,46	89,52	254,06	97,18

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

4.6 Změny daně z přidané hodnoty

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty snížil obrát pro povinnou registraci osob povinných k dani z 2 000 000 Kč na 1 000 000 Kč. Snížil také základní sazbu daně z 22 % na 19 % a upravil přílohy k zákonu (přesunul vybrané druhy zboží a služeb do jiných sazeb). I v následujících letech byl novelizován, protože docházelo k opravám a upřesňování výkladů různých nejasností. Z hlediska vlivu na výběr daní došlo ve sledovaném období 2005 až 2009 ke zvýšení snížené sazby daně z 5 % na 9 %, a to od 1. 1. 2008.

Tabulka 4.10: Vývoj sazby daně z přidané hodnoty v letech 2005 - 2010

SAZBY DPH	2005	2006	2007	2008	2009	2010
snížená	5 %	5 %	5 %	9 %	9 %	10 %
základní	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %	20 %

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4.11: Příjem obce z daně z přidané hodnoty (v tis. Kč)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
DPH	5 163,51	6 344,93	6 737,42	7 190,41	8 203,1	8 118,23

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Pro zřetelnější vývoj je uveden i rok 2004, kdy nový zákon vstoupil v platnost od 1. 5. 2004. Od tohoto data začaly osoby povinné k dani počítat obraty pro povinnou registraci, a pokud by v období 12 měsíců, tj. do konce dubna 2005 nepřekročily obrát 1 000 000 Kč, nestaly by se plátcí daně z přidané hodnoty. Pro velkou skupinu podnikatelů však snížení obrátu znamenalo povinnost k registraci k dani z přidané hodnoty. Zvýšený počet nových plátců daně zřetelně vyjadřuje i meziroční nárůst příjmů obce z daně z přidané hodnoty mezi roky 2004 a 2005, kdy došlo ke zvýšení o 22 %. Další postupný růst souvisí zřejmě s celkovým růstem HDP v České republice. Skokové zvýšení výběru daně z přidané hodnoty mezi rokem 2007 a 2008 o 14 % je ovlivněno změnou snížené sazby z 5 % na 9 %. Vzhledem k tomu, že v této sazbě jde převážně o potraviny, léky, zdravotnické potřeby, tiskoviny a stavební práce pro sociální bydlení, přineslo i zvýšení sazby o 4 procentní body nemalé příjmy do státního rozpočtu.

V roce 2009 došlo k mírnému poklesu příjmů daně z přidané hodnoty. Je to jediná daň, která reaguje na hospodářskou situaci v průběhu roku vzhledem ke kratšímu zdaňovacímu období (kalendářní čtvrtletí, kalendářní měsíc). Toto snížení výběru daně bylo ovlivněno počínající finanční krizí.

4.7 Změny u daně z nemovitostí

Daň z nemovitosti je další daní, u níž jde celých 100 % výnosu z této daně do příjmů obce, na jejichž katastrálním území se daná nemovitost nachází. U zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí byla schválena zásadní novela č. 261/2007 Sb., která od 1. 1. 2008 zavedla násobící koeficienty odstupňované výše (od 1,0 do 4,5) podle počtu obyvatel obce, a to:

- u stavebních pozemků,
- u obytných domů a bytů.

Dále byl zaveden v § 12 místní koeficient, kdy si obec může sama stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území obce místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5.

Obec Stará Ves nad Ondřejnicí tento místní koeficient dobrovolně nestanovila.

Tabulka 4.12: **Příjem obce z daně z nemovitostí (v tis. Kč)**

	2005	2006	2007	2008	2009
Daň z nemovitostí	931,33	1309,71	733,78	1552,48	809,27

Zdroj: www.mfcr.cz – prezentace údajů územních samosprávných celků – vlastní zpracování, 2010

Vývoj příjmů z daně z nemovitostí, která jde 100 % do rozpočtu dané obce, na jejichž území se daná nemovitost nachází, stoupala přímo úměrně do roku 2006 s rostoucí výstavbou na území obce. Dále postupně končila osvobození novostaveb (§9 odst. 1 písm. g) z počátku devadesátých let. Končila také osvobození staveb, která trvala pět let od roku následujícího po provedení změny systému vytápění (§9 odst. 1 písm. r). Ve Staré Vsi nad Ondřejnicí proběhla koncem devadesátých let plynofikace celé obce a obyvatelé rodinných domů přecházeli na topení plynem. Velké zvýšení výběru daně mezi rokem 2005 a 2006 lze přičíst právě nově placenými daněmi po ukončeném osvobození, podle výše uvedených § zákona o dani z nemovitostí.

V roce 2007 došlo k výraznému propadu ve výběru daně z nemovitostí. Ten měl ovšem jiné příčiny. Výběr daní do státního rozpočtu nepříjemně zasáhl důsledky zavedení výpočtu daně ze společného základu daně manželů. Druhý rok jeho platnosti toho využilo podstatně více rodin, kterým se vracely nemalé finanční částky, a to způsobilo nedostatek peněžních prostředků ve státní pokladně na účtu daně z příjmů. Pro zabezpečení chodu státu si vláda vypůjčila peníze z daně z nemovitostí, které následně vrátila, ale na účet obce přibyly až počátkem roku 2008. Proto je i příjem daně z nemovitostí v roce 2008 výrazně vyšší.

Příčinou nízkého výběru daně v roce 2009 je vstup největšího obhospodařovatele zemědělských pozemků Zemkovo Krmelín spol. s r.o. do insolvenčního řízení.

5 Závěr

Všechny obce na území České republiky se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Součástí tohoto zákona jsou paragrafy, které upravují proces hospodaření obce. Prioritním cílem každé obce je dosáhnout vyrovnaného rozpočtu. Tento cíl se obci Staré Vsi nad Ondřejnicí nepodařilo vždy dosáhnout. V minulých letech tato obec hospodařila se záporným výsledkem hospodaření i přesto, že když zastupitelstvo navrhovalo rozpočet na další období, vždy mělo na paměti, že musí mít své případné plány na výdaje pokryty příjmy. V navrhovaných rozpočtech tomu tak vždy bylo, ovšem skutečný rozpočet se od toho původního mnohdy podstatně lišil.

Cílem této bakalářské práce bylo najít a zhodnotit změny v hospodaření obce Stará Ves nad Ondřejnicí v průběhu posledních několika let, a dále jak mohly daňové zákony průběh jejich hospodaření ovlivnit.

Práce řešila problematiku dopadu na hospodaření obce za posledních 5 let, kdy docházelo k několika změnám v daňových zákonech. Mnohdy šlo pouze o novelizaci daňového zákona, jindy o podstatné změny v jeho výkladu. Práce odhalila ve sledovaném období podstatnou změnu u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti, kdy vešla v platnost novela tohoto zákona. Změna se týkala paragrafu o společném zdanění manželů, který posléze poznamenal hospodaření obce (nejen Staré Vsi, ale všech obcí v České republice) a následně byl zrušen z důvodu velkých propadů nejen ve státním, ale také v obecním rozpočtu. Všechny poznatky a nově nabyté informace autorka zaznamenala ve třech kapitolách.

Cílem první kapitoly byl teoretický pohled na obce v České republice. Autorka vymezila obec jako územní samosprávný celek se společenstvím občanů žijících na území vymezeném hranicí, kde hospodaří s vlastním majetkem. Dále se autorka zaměřila na základní typy obcí, jejich orgány a na jejich rozpočet. Podrobněji byl rozčleněn rozpočet na jeho příjmovou a výdajovou část, definovány podmínky při jejich sestavování, členění a jejich funkce. Pozornost byla také věnována rozpočtové skladbě, ze které je vycházeno v další kapitole, přičemž stěžejní bylo druhové hledisko členění finančních operací v rozpočtu.

Ve druhé kapitole byl přiblížen historický vývoj obce, její demografické uspořádání, současnou tvář obce a její občanskou vybavenost. Obec se může pyšnit titulem Vesnicí roku 2001 v Moravskoslezském kraji. Dále se autorka věnovala rozpočtu obce Staré Vsi nad Ondřejnicí a jeho analýze a komparaci. Nejprve byl nastíněn vývoj hospodaření v letech 2005 – 2009 a také graficky znázorněn procentuální podíl jednotlivých příjmů a výdajů na celkovém rozpočtu obce. Dále byl analyzován každý rok hospodaření zvlášť, zjištěny rozdíly ve změnách mezi schváleným rozpočtem a skutečným rozpočtem pro daný rok a následně porovány s ostatními roky ve sledovaném období 5 let. Již v této kapitole bylo zaznamenáno, jak platnost zákonů, týkajících se příjmů z daní, ovlivňuje rozpočet obce.

Třetí kapitola byla zaměřena pouze na daňové zákony, které ovlivňují příjem z těchto daní pro obec a na zhodnocení těchto změn. Ke každému typu daně byla vytvořena tabulka znázorňující vývoj příjmů z této daně do rozpočtu obce. Vývoj daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků ovlivnilo, kolik bylo na území obce v daném roce zaměstnáno osob. Spolu s daní z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti jejich výši ovlivnila i změna výpočtu daně, tedy daňových pásem i sazby daně. Na daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti měl největší vliv zákon o společném zdanění manželů, který způsobil propad v příjmu z této daně. Celkově stát vrátil více, než bylo na této dani vybráno. Tím nastal i nižší příjem, který byl obci přerozdělen. Zvláštností byl vývoj daně z příjmů právnických osob, kde i přes snižující se sazbu daně, rostl příjem pro obec. U daně z přidané hodnoty nastalo změn hned několik. Změnily se základní i snížené sazby této daně a také se změnila výše obratu pro povinnou registraci k dani. Výnos z daně z nemovitostí si obec ovlivnila sama. Novelou zákona o dani z nemovitostí, měla obec možnost stanovit místní koeficient, kterým by si zvýšila příjem z této daně do rozpočtu obce. Stará Ves však tuto možnost nevyužila, od stanovení koeficientu ustoupila.

Celkově z práce vyplývá, že obec Stará Ves nad Ondřejnicí měla možnosti přilepšit svému rozpočtu, kterým napomohly především mnohé změny v daňových zákonech, avšak někdy tuto možnost obec nevyužila, jak tomu bylo například u daně z nemovitostí.

Seznam použité literatury

Knihy

1. Hamerníková, B. a kol. *Veřejné finance*. Praha: ASPI Publishing, 2007. 364 s. ISBN 978-80-7957-301-0.
2. Lajtepková, E. *Veřejné finance*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. 151 s. ISBN 978-80-7204-495-5.
3. Nahodil, F. a kol. *Veřejné finance v České republice*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5
4. Pařízková, I. *Finance územní samosprávy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-210-4511-8.
5. Peková, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
6. Peková, J. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2008. 579 s. ISBN 978-80-7357-358-4.
7. Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
8. Široký, J. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Internetové zdroje

9. Ministerstvo financí České republiky: *ARISweb – prezentace údajů ÚSC* [online]. 2010 [cit. květen 2010]. Dostupné z WWW:
<<http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iariusuc/charakteristika.pl?ico=297232>>
10. Ministerstvo financí České republiky: *Hospodaření krajů a obcí* [online]. 2010 [cit. květen 2010]. Dostupné z WWW:
<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/hosp_kraju_obci.html>
11. Česká daňová správa: *Rozpočtové určení daní* [online]. 2010 [cit. červen 2010] Dostupné z WWW:
<<http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/283.html?year=PRESENT>>

12. TOMÁNEK, P: VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta, Katedra veřejné ekonomiky; *Hospodaření krajů a obcí* [online]. 2009 [cit. duben 2010]. Dostupné z WWW:
<<https://portalekf.wps.vsb.cz/>>
13. Stránky obce Stará Ves nad Ondřejnicí [online]. 2010 [cit. duben 2010] Dostupné z WWW:
<<http://www.staraves.cz/index.php>>
14. Wikipedie, otevřená encyklopedie: *Stará Ves nad Ondřejnicí* [online]. 2010 [cit. červen 2010]. Dostupné na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Star%C3%A1_Ves_nad_Ond%C5%99ejnic%C3%AD>

Jiné zdroje

15. Kronika obce Stará Ves nad Ondřejnicí
16. Staroveský zpravodaj
17. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, Fin 2-12 M
18. Návrh rozpočtu pro rok 2008

Legislativní předpisy

19. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
20. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.
22. Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
23. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
24. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

25. Vyhláška č. 276/2009 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
26. Vyhláška č. 316/2008 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
27. Vyhláška č. 232/2007 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
28. Vyhláška č. 426/2006 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
29. Vyhláška č. 328/2005 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EUR	Euro – měna Evropské unie
FO	fyzické osoby
HDP	Hrubý domácí produkt
km	kilometr
mil.	milion
mld.	miliarda
PO	právnícké osoby
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SVČ	samostatná výdělečná činnost
SZM	společné zdanění manželů
záv. čin.	závislá činnost

Seznam grafů

Graf 3.1	Přehled příjmů obce Staré Vsi nad Ondřejnicí
Graf 3.2	Přehled výdajů obce Staré Vsi nad Ondřejnicí
Graf 4.1	Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob
Graf 4.2	Vývoj daně z příjmů právnických osob připadající na obec Starou Ves

Seznam tabulek

Tabulka 2.1	Počet členů zastupitelstva vzhledem k počtu obyvatel
Tabulka 3.1	Podíl obcí na vybraných daňových příjmech veřejných rozpočtů v roce 2009
Tabulka 3.2	Vývoj hospodaření obce v letech 2005-2009
Tabulka 3.3	Plnění rozpočtu obce v roce 2005
Tabulka 3.4	Plnění rozpočtu obce v roce 2006
Tabulka 3.5	Plnění rozpočtu obce v roce 2007
Tabulka 3.6	Plnění rozpočtu obce v roce 2008
Tabulka 3.7	Plnění rozpočtu obce v roce 2009
Tabulka 4.1	Příjmy obce z DPFO ze záv. čin., ovlivněné počtem zaměstnanců
Tabulka 4.2	Platnost těchto § v jednotlivých letech
Tabulka 4.3	Výpočet výše daně v roce 2005
Tabulka 4.4	Výpočet daně v roce 2006 a 2007
Tabulka 4.5	Příjem obce z DPFO ze samostatně výdělečné činnosti
Tabulka 4.6	Příjem obce z DPFO z kapitálových výnosů
Tabulka 4.7	Vývoj sazby daně z příjmů právnických osob
Tabulka 4.8	Příjem obce z daně z příjmů právnických osob (v tis. Kč)
Tabulka 4.9	Příjem obce z daně z příjmů PO za obec
Tabulka 4.10	Vývoj sazby daně z přidané hodnoty v letech 2005 – 2010
Tabulka 4.11	Příjem obce z daně z přidané hodnoty
Tabulka 4.12	Příjem obce z daně z nemovitostí

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. července 2010

.....

Jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Iva Robenková

Břustkova 605/14

700 30 Ostrava - Výškovice

Seznam příloh

Příloha č. 1 Položky rozpočtu obce v České republice

Příloha č. 2 Dominanty obce

Příloha č. 3 Schéma rozdělení rozpočtového určení daní od 1. 1. 2008